

Kallelse Samhällsnämndens arbetsutskott

Tid: torsdag 21 september 2023 kl. 13:00

Plats: Östra Roten, kommunhuset i Lilla Edet

Ärenden

Föredragande

Formalia

- 1 Upprop
- 2 Val av justerare och tid för justering
- 3 Godkännande av dagordning
- 4 Anmälan av jäv

Ärenden

5	Ansökan om särskilt bidrag	2023/379	Maria Wagerland,
planerings- och
exploateringschef
<i>Kl. 13.00</i>
6	Beslut om byggsanktionsavgift på fastigheten [REDACTED]	MB
2023-
395	Emma Bönnestig,
bygglovshandläggare
<i>Kl. 13.15</i>
7	Beslut om byggsanktionsavgift för installation av eldstad och rökkanal på fastigheten [REDACTED]	MB
2023-
519	Emma Bönnestig
8	Beslut om rivningsföreläggande på fastigheten [REDACTED]	MB
2022-
910	Emma Bönnestig
9	Beslut efter tillsyn på fastigheten [REDACTED]	MB
2023-
102	Emma Bönnestig
10	Beslut efter ansökan om bygglov för tre övernattningsstugor och en servicebyggnad på fastigheten Hålbäcka 1:26	MB
2023-
451	Emma Bönnestig
11	Beslut efter tillsyn av olovlig byggnation på fastigheten [REDACTED]	MB
2023-92	Hans Tjäder,
bygglovshandläggare
<i>Kl. 13.35</i>

12	Beslut efter ansökan om bygglov för enbostadshus på fastigheten Klostret 5:2 Kaffe	MB 2023- 553	Hans Tjäder <i>Kl. 13.50</i>
13	Beslutsuppföljning för samhällsnämnden oktober 2023	2023/58	Ingela Flodin, nämndsamordnare <i>Kl. 14.00</i>
14	Sammanträdesdagar för samhällsnämnden 2024	2023/424	Ingela Flodin
15	Årskontroll av dataskyddsarbetet 2022 Samhällsnämnden Lilla Edet	2023/427	Karin Holmström, sektorchef <i>Kl. 14.15</i>
16	Uppföljning av samhällsnämndens internkontroll 2023	2023/27	Karin Holmström/Kristian Nordström, enhetschef
17	Information om tertialrapport 2 2023 för samhällsnämnden	2023/194	Karin Holmström/Simon Dahlgren, ekonom <i>Kl. 14.30</i>
18	Sektorns dialog med arbetsutskottet		<i>Kl. 15.15</i>
19	Information		<i>Kl. 15.45</i>

Mona Dieng (S)
Ordförande

Ansökan om särskilt bidrag

Dnr SAN 2023/379

Sammanfattning

Folkrörelsernas Arkivförening i Lilla Edet ansöker om särskilt bidrag på 25 000 kr. Verksamheten omfattar inte barn- och ungdomsverksamhet utan rör sig uteslutande om insamling, registrering, gallring och arkivering av material från 118 arkivbildare i Lilla Edets kommun, varav 34 är aktiva och betalar en årsavgift på 350 kr. Arkivet används av föreningar inför jubileum mm. samt av forskare och historiker. Arbetet bedrivs till största delen ideellt. En timanställd finns på ca 130 timmar/år. Kommunen betalar lokalyra, telefonabonnemang och kopiering vid behov. Föreningen är helt beroende av bidrag från kommunen för att kunna bedriva sin verksamhet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2023-08-23
Verksamhetsberättelse del 2
Verksamhetsberättelse del 1
Budget
Ansökan om särskilt bidrag

Ekonomiska konsekvenser

Ryms i budget

Förslag till beslut

Samhällsnämnden beviljar ett bidrag på 25 000 kr till Folkrörelsernas Arkivförening.

Carolina Öster
Handläggare
carolina.oster@lillaedet.se

Beslut expedieras till
Folkrörelsernas arkivförening
Maria Wagerland, planerings- och exploateringschef

Beslut om byggsanktionsavgift på fastigheten [REDACTED]

Dnr MB-2023-395

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Ägaren till fastigheten [REDACTED], [REDACTED] påförs en byggsanktionsavgift om 278 145 kronor för att utan startbesked ha påbörjat byggnation av en förråds- och verkstadsbyggnad.

Byggsanktionsavgiften ska betalas senast två månader efter det att detta beslut har vunnit laga kraft.

Viktig information

Om en byggsanktionsavgift har beslutats för en överträdelse och den avgiftsskyldige därefter inte vidtar rättelse, ska en ny avgift för överträdelsen tas ut enligt 9 kap. 2 § plan- och byggförordningen. Varje sådan ny avgift tas ut med dubbla det belopp som togs ut senast. Bygglovsenheten kommer därför att följa upp ärendet tills dess att rättelse har skett.

Rättelse

Rättelse kan ske genom att det nya taket rivs eller genom att bygglov och startbesked beviljas i efterhand.

Handlingar som tillhör beslutet

- Tjänsteskrivelse daterad 2023-08-21
- Beräkning av byggsanktionsavgift, dnr 2023-395-2

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringskarta
- MBN §6/2005, beslut om bygglov för nybyggnad av förråd/garage
- MBN §6/2005, fasad- och planritning

Sammanfattning av ärendet

I maj 2023 uppmärksammade bygglovsenheten att ett tak hade monterats på resterna av ett nedbrunnet hus och ett tillsynsärende upprättades för att utreda saken.

Utredningen visade att den tidigare verkstaden med omklädningsrum var under återuppbyggnad efter en brand. Grundmurarna, som överlevde branden, har försetts med ett nytt plåttak och invändigt pågår byggnadsarbeten för att återställa den tidigare verkstaden i byggnadens suterrängvåning. Arbetet har påbörjats utan att bygglov söks och startbesked beviljats. Om någon bryter mot bygglovsplikten i 8 kap. plan- och

bygglagen ska byggnadsnämnden ta ut en byggsanktionsavgift. Avgiftens storlek framgår av 9 kap. plan- och byggförordningen och är beräknad till 278 145 kronor.

Beskrivning av ärendet

Ärendet

2006 beviljade miljö- och byggnämnden bygglov för ett flerbostadshus med tre lägenheter i tre våningar. I flerbostadshusets suterrängvåning inreddes förråd, garage och omklädningsrum.

Den 22 juli 2022 brann flerbostadshuset ner. Den 16 augusti samma år inkom en anmälan om rivning till samhällsnämnden. Anmälan avsåg rivning av de kvarvarande resterna av flerbostadshuset som bestod av cirka 40 m² trätrall från de tidigare balkongerna.

Vid besiktning i närområdet i maj 2023 uppmärksammades att grunden från flerbostadshuset stod kvar intakt och att den försetts med ett pulpettak av plåt. Bygglovsenheten upprättade ett ärende för att utreda om någon byggt olovligt på fastigheten.

Kommunicering

Fastighetsägaren har fått ta del av förvaltningens förslag till beslut om byggsanktionsavgift. Han har även fått sommaren på sig att utföra rättelse. Fastighetsägaren har valt att inte skriftligen svara på kommunikeringen men meddelade muntligen vid besiktning den 21 augusti 2023 att han avser inkomma med en ansökan om bygglov i efterhand.

Motivering till beslutet

Lagparagrafer som beslutet grundar sig på

Enligt 11 kap. 5 § plan- och bygglagen, PBL, (2010:900) ska byggnadsnämnden pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagen m.m.

Det krävs bygglov för att uppföra en ny byggnad, vilket framgår av 9 kap. 2 § PBL.

Enligt 11 kap. 51 § PBL ska en byggsanktionsavgift tas ut om någon bryter mot en bestämmelse i 8-10 kap. PBL. Avgiftens storlek framgår av 9 kap. plan- och byggförordningen, PBF, (2011:338).

En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet.

Avgiften behöver dock inte tas ut om det är oskäligt med hänsyn till:

1. att den avgiftsskyldige på grund av sjukdom inte har förmått att själv eller genom någon annan fullgöra sin skyldighet,
2. att överträdelsen berott på en omständighet som den avgiftsskyldige inte hade kunnat bort förutse eller kunna påverka, eller
3. vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa, enligt 11 kap. 53 § PBL.

Enligt 11 kap. 53 a § PBL får avgiften sättas ned till hälften eller en fjärdedel om avgiften i det enskilda fallet är oproportionerlig.

En byggsanktionsavgift ska betalas inom två månader efter att beslutet om att ta ut avgiften har delgetts den avgiftsskyldige enligt 11 kap. 59 § PBL. Det gäller dock inte, om tillsynsmyndigheten i beslutet har bestämt en senare betalningsdag, vilket framgår av 11 kap. 61 §.

Bygglövsenhetens bedömning

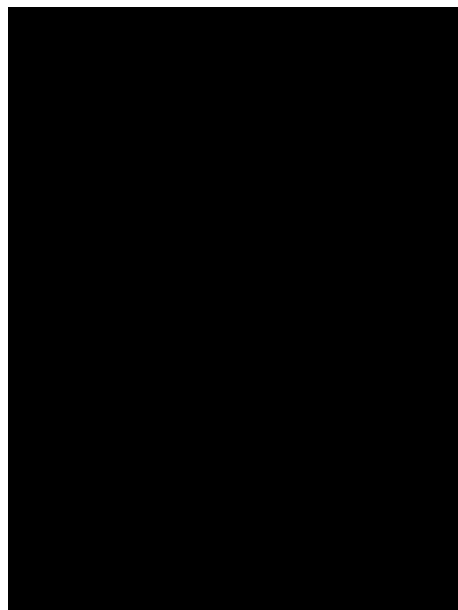
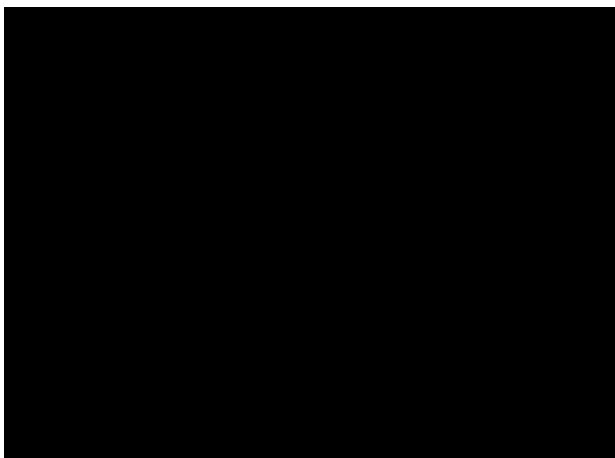
Efter branden i juli 2022 stod suterrängvåningen kvar. Utifrån sett ser den ut att ha klarat sig bra. Därmed konstaterar bygglövsenheten att den inlämnade uppgiften i anmälan om rivning efter branden som angav att byggnaden ”brann ner helt” var felaktig. Suterrängvåningens väggar av lecablock stod kvar intakta, men utgjorde inte längre en byggnad eftersom de saknade tak.

PBL:s definition av en byggnad lyder: ”...en varaktig konstruktion som består av tak eller av tak och väggar och som är varaktigt placerad på mark eller helt eller delvis under mark eller varaktigt placerad på en viss plats i vatten samt är avsedd att vara konstruerad så att människor kan uppehålla sig i den”. När pulpettakets byggdes över de kvarvarande murarna uppstod en ny byggnad. En ny byggnad är bygglovspliktig, enligt 9 kap. 2 § PBL. Inget av de undantag som finns mot bygglovsplikten kan åberopas i ärendet eftersom byggnaden inte utgör ett komplement till ett en- eller tvåbostadshus eller är en så kallad ekonomibyggnad för jord- eller skogsbrukets behov. Bedömningen stärks av följande mening ur bygglovet från 2006: ”I suterräng-planet skall förråd, garage samt utrymme för omklädning finnas för den egna verksamheten.”

Bygglovets planritning redovisar fyra rum i suterrängvåningen; två verkstäder, ett omklädningsrum och ett rum vars funktion inte framgår av ritningen. Vid besiktningen den 21 augusti 2023 konstaterades att den tidigare planlösningen var under återuppbyggnad med bland annat uppreglade innerväggar, nytt klinkergolv och nya installationer i den del av byggnaden som använts som omklädningsrum. Fastighetsägaren bekräftade även att han hade som avsikt att återställa verkstaden och förråden i byggnadens suterrängvåning i samma utförande som innan branden.

Bilderna visar den nya byggnadens västra fasad med två höga portar och den södra fasaden med en lägre port och dörr.

Den vänstra bilden visar nya reglade innerväggar, ny el-dragning och nylagt klinkergolv i det blivande omklädningsrummet. Den högra bilden visar ett av de två större utrymmena i byggnaden som utgör verkstäder. Varje verkstad har försetts med höga portar.

Med hänsyn till byggnadens storlek och funktion menar bygglovsenheten att bygglov krävs för att montera ett nytt tak på suterrängvåningens murar. En åtgärd som kräver bygglov får inte påbörjas innan samhällsnämnden gett startbesked.

Byggnadens storlek är beräknad utifrån de mått som redovisas på den ursprungliga bygglovsritningen, daterad 2005-12-28, och som överensstämmer med bygglovsenhetens uppmätning. Byggnaden är 12 meter bred och 20,4 meter lång och har en byggnadsarea på 244,8 m².

Bygglovsenheten menar att inget av de undantagssituationer för att ta ut byggsanktionsavgiften som framgår av 11 kap. 53 § andra stycket PBL kan åberopas i ärendet. Den avgiftsskyldige lider inte av någon allvarlig sjukdom. Det saknas även sådana omständigheter som ligger utanför den ansvariges kontroll. Bygglovsenheten har under våren 2023 muntligen uppmanat den avgiftsskyldige att inkomma med bygglov för taket, varför det inte går att framhålla att den avgiftsskyldige har vidtagit åtgärder för att undvika överträdelsen. Därtill driver den avgiftsskyldige ett entreprenadföretag inom bygg och mark, [REDACTED], och kan förväntas känna till plan- och bygglagens bestämmelser rörande bygglovsplikt för nya byggnader.

Inte heller föreligger sådan omständighet att byggsanktionsavgiften kan sätta ner, vilket motiveras av att den avgiftsskyldige känner till att åtgärden kräver bygglov och har således skett uppsåtligt eller av oaktsamhet. Då det även rör sig om en byggnad där anställda kan/ska vistas bedöms överträdelse vara allvarlig. Därtill har regeringen tagit hänsyn till överträdelsens allvar och betydelsen av den bestämmelse som överträdelsen avser vid fastställandet av byggsanktionsavgiftens storlek, vilket framgår av 11 kap. 52 § PBL.

Sammanfattningsvis konstateras att samhällsnämnden varken har prövat frågan om bygglov eller lämnat startbesked för den nya byggnaden. Byggnaden är olovligt uppförd och samhällsnämnden ska därför ta ut en byggsanktionsavgift som är beräknad till 278 145 kronor.

Upplysningar

- Beslutet går att överklaga, se bifogad överklaganhänvisning.

Emma Bönnestig
Bygglovshandläggare

Beslut delges med rekommenderat brev:

Beslutet meddelas:
Lantmäteriet Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

Beslut om byggsanktionsavgift för installation av eldstad och rökkanal på fastigheten [REDACTED]

Dnr: MB-2023-519

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Ägaren till fastigheten [REDACTED] påförs en byggsanktionsavgift om 5 250 kronor för att utan startbesked ha installerat en pelletspanna och rökkanal i garaget på sin fastighet.

Byggsanktionsavgiften faktureras separat och ska betalas inom två månader från delgivning av detta, även om beslutet överklagas.

Viktig information

Om en byggsanktionsavgift har beslutats för en överträdelse och den avgiftsskyldige därefter inte vidtar rättelse, ska en ny avgift för överträdelsen tas ut enligt 9 kap. 2 § plan- och byggförordningen. Varje sådan ny avgift tas ut med dubbla det belopp som togs ut senast. Bygglovsenheten kommer därför att följa upp ärendet tills dess att rättelse har skett.

Rättelse

Rättelse i ärendet är:

- att demontera rökkanalen och ta bort pellets pannans anslutning till rökkanalen eller
- att samhällsnämnden lämnar start- och slutbesked för pellets panna och rökkanal.

Handlingar som tillhör beslutet

- Tjänsteskrivelse daterad 2023-08-17
- Beräkning av byggsanktionsavgift, dnr MB-2023-519-1

Beslutsunderlag

- Översiktskarta
- Sotarintyg, dnr MB-2023-519-3
- Fastighetsägarens svar på kommunikering, dnr MB-2023-519-4

Sammanfattning av ärendet

Den 29 juni 2023 skickade fastighetsägaren in ett sotarintyg över en nyinstallerad pellets panna med en ny rökkanal. Intyget visar att installationen och anslutningen gjorts utan anmärkning. Anläggningen har placerats i fastighetens garage. Installationen och anslutningen har inte föregåtts av en anmälan till samhällsnämnden.

Innan en ny eldstad och röckanal får installeras krävs en anmälan till samhällsnämnden vilket framgår av 6 kap. 5 § plan- och byggförordningen. En åtgärd som kräver en anmälan får inte påbörjas utan startbesked. Någon anmälan om installation av eldstad och röckanalen har inte gjorts till samhällsnämnden varför startbesked inte har lämnats för åtgärden. Samhällsnämnden ska därför ta ut en byggsanktionsavgift enligt 11 kap. 51 § plan- och bygglagen.

Beskrivning av ärendet

Ärendet

Den 29 juni 2023 skickade fastighetsägaren in ett sotarintyg över en nyinstallerad pelletspanna med en ny röckanal. Intyget visar att installationen och anslutningen gjorts utan anmärkning. Anläggningen har placerats i fastighetens garage. Intyget bekräftar att åtgärden har utförts, dock har ingen anmälan gjorts med den följd att samhällsnämnden inte kunnat lämna något startbesked.

Kommunicering

Fastighetsägaren har kommunicerats förslag på beslut om byggsanktionsavgift. Fastighetsägaren har inkommit med en skrivelse av vilken det framgår att han ber om ursäkt för att inte ha informerat sig om sina skyldigheter som fastighetsägare innan installationen av den nya pelletspannan och röckanalen.

Motivering till beslutet

Lagparagrafer som beslutet grundar sig på

Enligt 11 kap. 5 § plan- och bygglagen, PBL, (2010:900) ska byggnadsnämnden pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagen m.m.

För åtgärder som inte kräver lov krävs det en anmälan vid en installation eller väsentlig ändring av eldstad och röckanal, vilket framgår av 6 kap. 5 § plan- och byggförordningen (PBF).

En åtgärd får inte påbörjas innan samhällsnämnden har gett startbesked om åtgärden kräver en anmälan enligt PBF, vilket framgår av 10 kap. 3 § PBL.

Enligt 11 kap. 51 § PBL ska en byggsanktionsavgift tas ut om någon bryter mot en bestämmelse i 8-10 kap PBL. Avgiftens storlek framgår av 9 kap. i plan- och byggförordningen, PBF, (2011:338). En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet. Under vissa förutsättningar behöver avgiften inte tas ut enligt 11 kap 53 § andra stycket PBL. Enligt 11 kap. 53 a § PBL får avgiften sättas ned till hälften eller en fjärdedel om avgiften i det enskilda fallet är oproportionerlig.

Bygglovsenhetens bedömning

Det inkomna sotarintyget visar att en pelletspanna har installerats och anslutits till en ny röckanal. Vidare konstaterar bygglovsenheten att åtgärden inte har föregåtts av en anmälan till samhällsnämnden. En åtgärd som kräver anmälan får inte påbörjas innan

startbesked lämnats. Om någon bryter mot bestämmelsen ska en byggsanktionsavgift tas ut. Byggsanktionsens storlek framgår av plan- och byggförordningen. Den föreslagna byggsanktionsavgiften är inte orimlig med hänsyn till den överträdelse som gjorts. Det finns därför inget särskilt skäl för nedsättning av byggsanktionsavgiften.

Upplysningar

- Detta beslut kan överklagas, se bifogad information om *Hur man överklagar*.

Emma Bönnevig
Bygglovshandläggare

Beslutet delges med rekommenderat brev:
Fastighetsägaren

Beslut efter tillsyn av ovårdad byggnad på fastigheten

[REDACTED]

Dnr: MB-2022-910

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Ägaren till fastigheten [REDACTED], [REDACTED] föreläggs att riva fastighetens ekonomibygnad.

Åtgärden ska vara utförda senast 12 månader från det att detta beslut *fått laga kraft*.

Handlingar som tillhör beslutet

- Karta över fastigheten [REDACTED] med ekonomibygnaden markerad, MB-2022-910-3

Beslutsunderlag

- Anmälan, MB 2022-910-1
- Fastighetsägarens svar på kommunikering, dnr MB-2022-910-5
- Tjänsteskrivelse daterad 2023-09-07

Sammanfattning av ärendet

I oktober 2022 inkom en skrivelse av vilken det framgick att ett tak på gården vid Änghagen rasat in. Vid besiktning av fastigheten [REDACTED] den 21 juni 2023 konstaterades att ekonomibygnadens tak rasat in.

I vanliga fall ska ett rivningsföreläggande föregås av ett föreläggande att sätta byggnaden i stånd. Ekonomibygnadens konstruktion och bärighet bedöms dock vara så skadade av takrasat att bristerna kan äventyra säkerheten för dem som uppehåller sig i eller i närheten av byggnaden. Det kan även antas att bristerna inte kan åtgärdas med mindre ingripande åtgärder. Det finns därför skäl för samhällsnämnden att fatta beslut om ett rivningsföreläggande enligt 11 kap. 10 § plan- och bygglagen.

Beskrivning av ärendet

Ärendet

I oktober 2022 inkom en skrivelse av vilken det framgick att ett tak på en gård vid Änghagen rasat in. Vid besiktning av fastigheten den 21 juni 2023 noterades att taket på gårdens ekonomibygnad rasat in. I rasat har även ytterväggar och stolpverk påverkats.

På den lilla gården vid Änghagen finns ett äldre bostadshus som idag står obebott. Strax norr om bostadshuset står den aktuella ekonomibyggnaden. Till gårdens byggnader hör även ett enkelt skjul.

Ekonomibyggnaden står intill en skogbevuxen bergsbrant. Den är i huvudsak av trä i två våningar. En mindre del av bottenvåningen är murad och vitputsad. Takstolarna bars upp av stolpar som klätts med stående träpanel. Utöver att yttertak och takkonstruktionen rasat lutar även ytterväggarna.

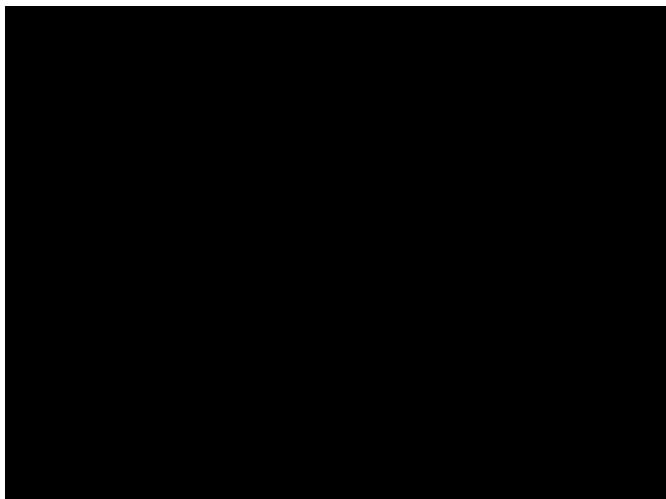

Foto av ekonomibyggnaden
den 21 juni 2023.

Vid besiktningen deltog fastighetsägaren. Hon berättade att sedan hon övertagit gården städat i byggnader och på tomten i syfte att bevara gården och dess byggnader. Trots ansträngningarna har det inte gått att bevara ekonomibyggnaden. Sedan taket rasat in återstår att ta till vara byggnadsmaterial och byggnadsdetaljer, vilket fastighetsägaren angav görs varsamt och försiktigt vilket är ett mödosamt och tidskrävande arbete.

Kommunicering

Fastighetsägaren har fått ta del av förvaltningens bedömning och förslag till beslut i ärendet. Hon instämmer med att ekonomibyggnaden är i dåligt skick. Röjning, nedmontering och rivning pågår ständigt inom gårdsmiljön utifrån försiktighet, förnuft, säkerhet och möjligheterna till återbruk eller återvinning. Syftet har aldrig varit att bevara ekonomibyggnaden och den kommer framöver att rivas i sin helhet.

Motivering till beslutet

Lagparagrafer som beslutet grundar sig på

Enligt 11 kap. 5 § plan- och bygglagen, PBL, (2010:900) ska byggnadsnämnden pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagen m.m.

Enligt 8 kap. 14 § PBL ska en byggnad hållas i vårdat skick och underhållas så att dess utformning och de tekniska egenskaper som avses i 8 kap. 4 § PBL i huvudsak bevaras. Underhållet ska anpassas till omgivningens karaktär och byggnadsverkets värde från historisk, kulturhistorisk, miljömässig och konstnärlig synpunkt.

Enligt 8 kap. 15 § PBL ska en tomt hållas i vårdat skick och skötas så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen och för trafiken inte uppkommer.

Byggnadsnämnden får förelägga ägare till ett byggnadsverk som är förfallet eller skadat i väsentlig omfattning att inom en viss tid riva byggnadsverket (rivningsföreläggande). Ett rivningsföreläggande ska enligt 11 kap. 19 § PBL föregås av ett föreläggande att sätta byggnadsverket i stånd. Detta gäller dock inte om det avser byggnadsverk med brister som kan äventyra säkerheten för dem som uppehåller sig i eller i närheten av byggnadsverket och det kan antas att dessa brister inte kan åtgärdas med mindre ingripande åtgärder, vilket framkommer av 11 kap. 21 § PBL.

Om en byggherre, ägare, nyttjanderättshavare, väghållare, kontrollansvarig, sakkunnig eller huvudman för en allmän plats låter bli att vidta en åtgärd och därigenom bryter mot en skyldighet enligt denna lag eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, får samhällsnämnden förelägga denna att inom en viss tid vidta åtgärden, enligt 11 kap. 19 § PBL.

Bygglovsenhetens bedömning

Takraset påverkar ekonomibyggnadens bärande konstruktion. Rester av takkonstruktionen hänger i luften och ytterväggarna lutar kraftigt inåt. Fönster och dörrar saknas. Det öppna taket gör att ekonomibyggnadens förfall nu fortskrider i snabbare takt än tidigare. Skadorna bedöms vara så allvarliga att det inte längre är säkert att uppehålla sig i eller i närheten av ekonomibyggnaden, då takraset även påverkat byggnadens bärande konstruktion. Det kan antas att bristerna inte kan åtgärdas med mindre ingripande åtgärder. Det finns därför skäl för samhällsnämnden att fatta beslut om rivningsföreläggande.

Fastighetsägaren har tidigare visat handlingskraft och hjälpte förra ägaren att städa och åtgärda fastigheten. Hon har en plan för hur rivningsarbetet ska utföras och har uttryckt en önskan att få tid att riva ekonomibyggnaden varsamt för att kunna tillvara byggmaterial och gårdens lösöre. Då fastigheten i övrigt ger ett välvårdat och städat intryck, trots att byggnaderna är gamla och obebodda, samt det faktum att gården ligger avsidet och ekonomibyggnaden har hägnats in föreslås fastighetsägaren att få ett år på sig att riva byggnaden.

I detta ärende saknas skäl att anta att fastighetsägaren inte kommer fullfölja sina plikter och därför förenas föreläggandet inte med vite.

Upplysningar

- Detta beslut kan överklagas, se bifogad information om *Hur man överklagar*.
- Det krävs inte rivningslov eller starbesked för att påbörja rivningen av ekonomibyggnaden.
- Rivningsavfall ska hanteras enligt Naturvårdsverkets Vägledning om bygg- och rivningsavfall [Bygg- och rivningsavfall \(naturvardsverket.se\)](http://naturvardsverket.se).
- Om föreläggandet inte följs kan samhällsnämnden besluta att åtgärden ska genomföras på den försumliges bekostnad och hur det ska ske eller så kan samhällsnämnden besluta om ett nytt föreläggande förenat med vite.

- Information om föreläggande kommer att antecknas i fastighetsregistrets inskrivningsdel.

Emma Bönnevig
Bygglovshandläggare

Beslutet delges med rekommenderat brev:

Fastighetsägaren

Beslutet meddelas:

Lantmäteriet Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

Beslut om föreläggande på fastigheten [REDACTED]

Dnr MB-2023-102

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Ägaren till fastigheten [REDACTED], [REDACTED] föreläggs att genomföra följande åtgärder på fastigheten [REDACTED]:

1. Omhänderta och städa bort hög med farligt avfall i form av blåbetong på gräsmatta, se bild 1 nedan.
2. Omhänderta och städa bort hög med tegel på gräsmatta, se bild 1 nedan.
3. Omhänderta och städa bort gula säckar med rivningsmaterial på grusgång, se bild 1 nedan.
4. Omhänderta och städa bort blå plastsäck med skräp intill fasad, se bild 1 nedan.
5. Omhänderta och städa bort isolering och vit papperspåse intill fasad, se bild 1 nedan.
6. Omhänderta och städa bort genomskinlig plastsäck med skräp intill soptunna, se bild 1 nedan.
7. Omhänderta och städa bort träskiva på gruset, se bild 1 nedan.
8. Omhänderta och städa bort högen med gips- och träskivor, röda fasadbrädor, blåa plastsäckar med rivningsmaterial, trälåda med rivningsmaterial, isolering, papp, plastmatta och stockar m.m. intill grusgång, se bild 2 nedan.
9. Omhänderta och städa bort utriven skåpinredning och lister m.m. vid fasad, se bild 3 nedan.
10. Omhänderta och städa bort lampa, trästockar, plastlåda med murputs och genomskinliga plastsäckar med skräp intill tegelhögen på gräsmattan, se bild 4 nedan.

Åtgärderna enligt föreläggande ska vara åtgärdade senast tre månader från dagen detta beslut fått laga kraft.

Handlingar som tillhör beslutet

- Tjänsteskrivelse daterad 2023-09-08

Beslutsunderlag

- Inkommet klagomål, dnr MB-2023-102-1
- Översiktskarta
- Fastighetsägarens svar på kommunikering, dnr MB-2023-102-7

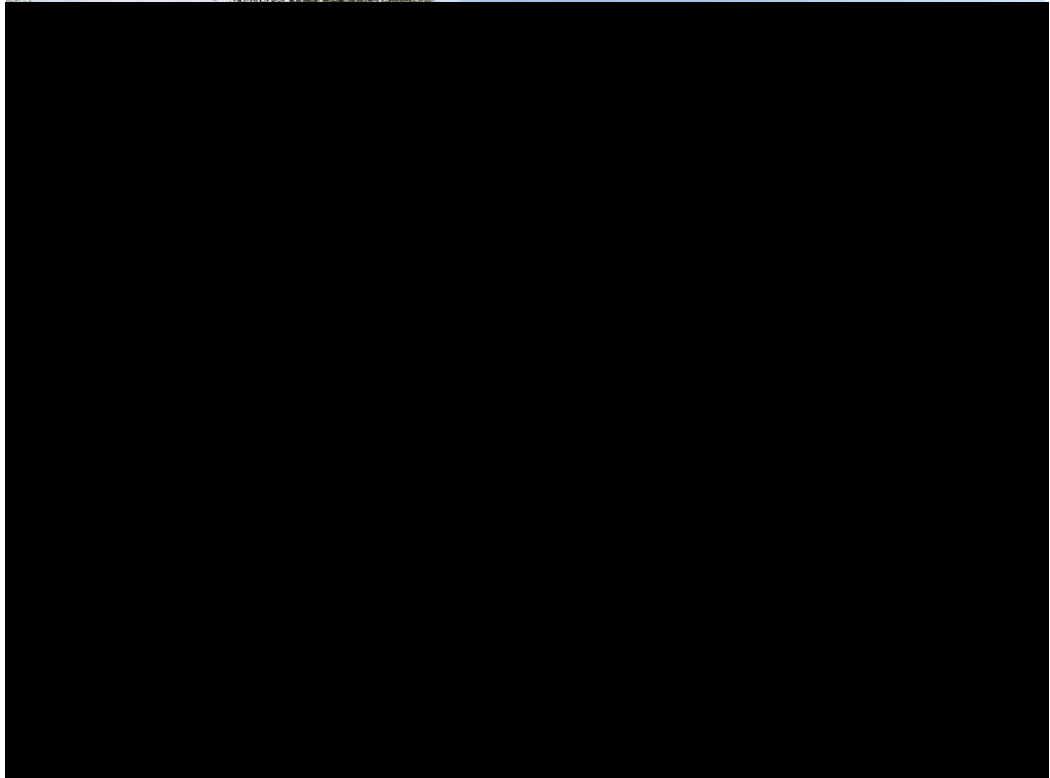

Bild 1

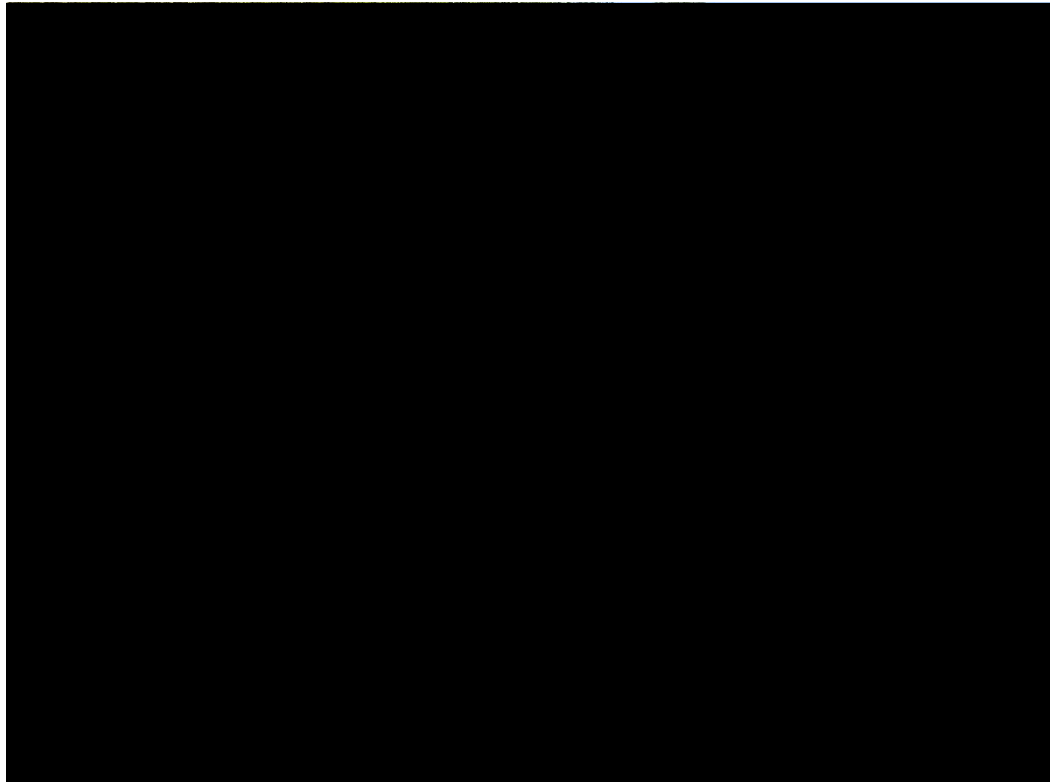

Bild 2

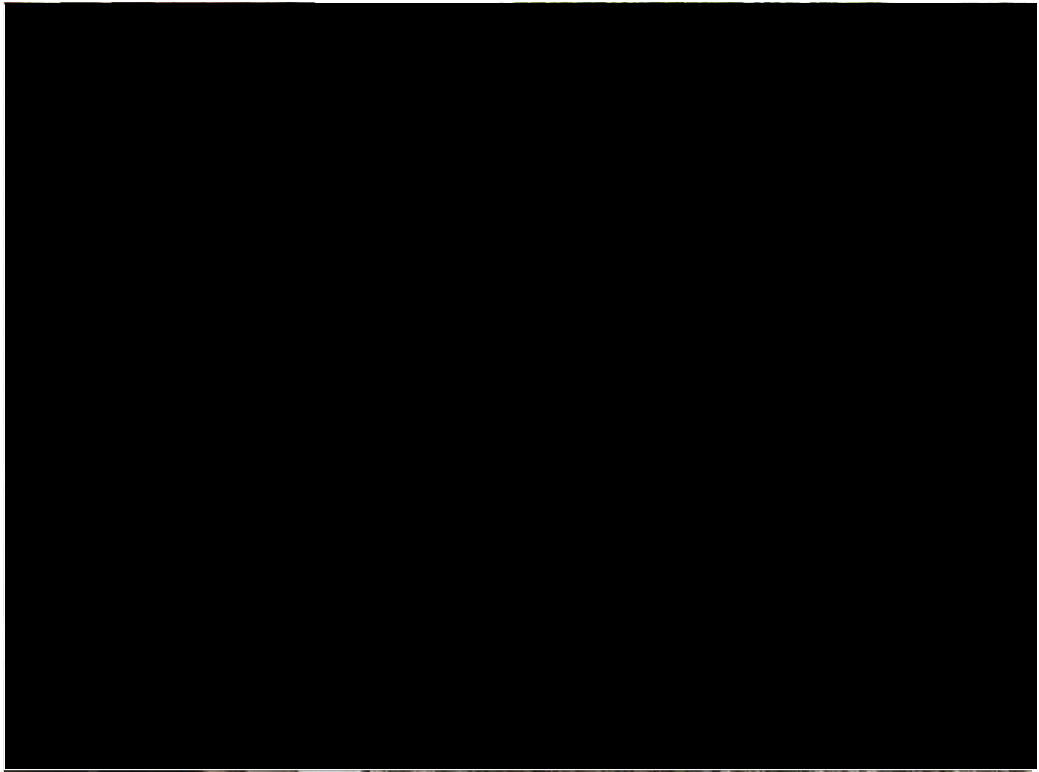

Bild 3

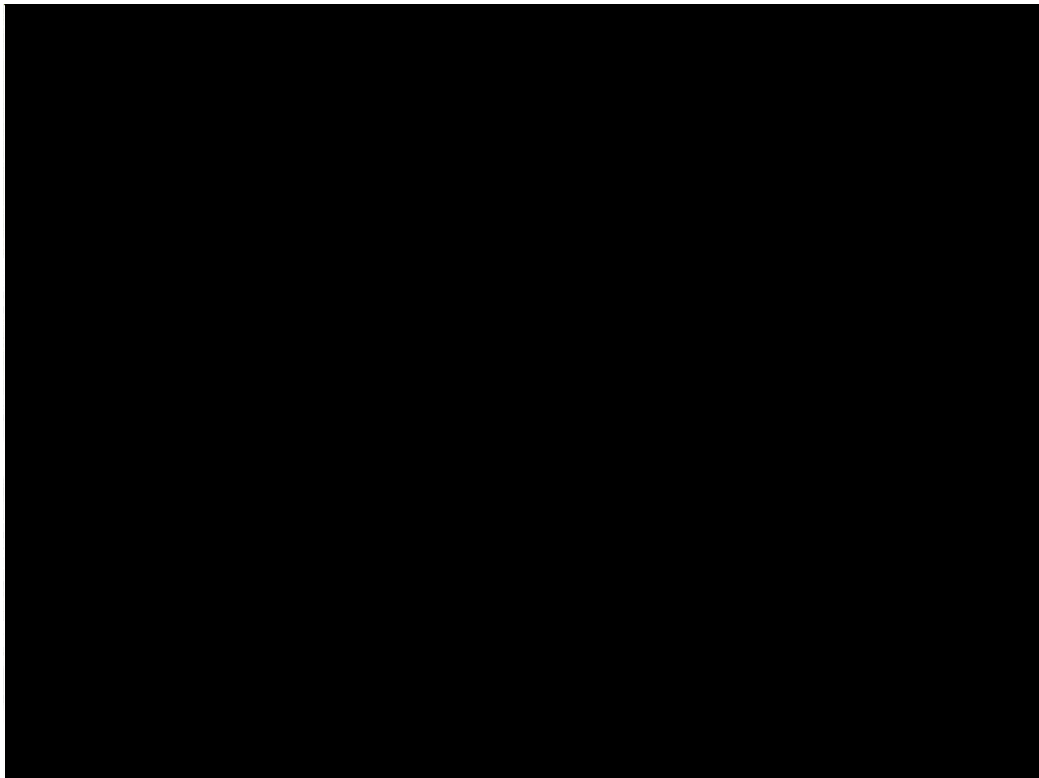

Bild 4

Sammanfattning av ärendet

Den 17 februari 2023 inkom ett klagomål till bygglovsenheten via ett telefonsamtal. Enligt den anonyma uppringaren förvarades utriven inredning på tomten. Bygglovsenheten besiktigade fastigheten den 15 maj 2023. Vid besiktningen konstaterades att en omfattande reovering av bostadshuset från mitten av 1900-talet pågick. En stor del av byggnadens inre hade rivits ut och låg sorterat i högar på baksidan av huset.

När rivnings- och byggarbetena av bostadshuset påbörjades samlades rivningsmaterialet i högar i trädgården. Rivnings- och byggarbetena avstannade för mer än ett år sedan och utrivet byggnadsmaterial och inredning har sedan dess legat kvar på tomten. En tomt ska hållas i vårdat skick och skötas så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen och för trafiken inte uppkommer, vilket framgår av 8 kap. 15 § plan- och bygglagen. Den aktuella fastigheten bedöms inte hållas i ett vårdat skick. Utrivet byggmaterial med spikar och skruvar och materialhögar kan leda till olyckor. Någon kan trampa på ett vasst föremål eller en hög kan välta om någon klättrar på den. Den omständigheten att fastigheten delar uppfart med två grannhus medför att grannarna dagligen ser rivningsmaterialet, vilket får anses ses som en olägenhet som blir betydande när ingen förbättring skett över en längre tid. Samhällsnämnden har fog att förelägga fastighetsägaren att utföra rättelse.

Beskrivning av ärendet

Ärendet

Den 17 februari 2023 inkom ett klagomål till bygglovsenheten via ett telefonsamtal. Enligt den anonyma uppringaren förvarades utriven inredning på tomten. Bygglovsenheten besiktigade fastigheten den 15 maj 2023. Vid besiktningen konstaterades att en omfattande reovering av bostadshuset från mitten av 1900-talet pågick. En stor del av byggnadens inre hade rivits ut och låg sorterat i högar på baksidan av huset.

Historik i ärendet

Bygglovsenheten har tidigare kommunicerat med fastighetsägaren. Efter tillsynsbesöket i maj 2023 antog bygglovsenheten att det pågick rivnings- och byggarbeten i bostadshuset. I huset var innertaket uppstämt vilket medförde att man drog slutsatsen att bärande innerväggar hade rivits, en åtgärd som ska anmälas till samhällsnämnden. Fastighetsägaren har därefter inkommit med handlingar till bygglovsenheten som styrker fastighetsägarens påståenden att väggen mellan köket och vardagsrummet (som rivits ner) inte var bärande. Denna del av ärendet avslutas.

Efter tillsynsbesöket har det framkommit nya uppgifter från en granne som hävdar att arbetena med huset har under lång tid stått still och att rivningsmaterialet intill huset har legat orört sedan förra sommaren.

Kommunicering

Fastighetsägaren har fått ta del av förvaltningens bedömning och förslag till beslut.

I skriftligt svar på kommunikeringen skriver fastighetsägaren att han fått brev från kommunen av vilket det framgår att skräpet avskrivs. Kommunen har i telefonsamtal framfört att det inte föreligger något problem med skräpet från rivningen och att han skulle lämna in handlingar som visar att rivningsarbetet som utförts inte kräver en anmälan.

Han har ingen möjlighet att omhänderta rivningsmaterialet under sommaren på grund av arbete på annan ort.

Han hade anlitat ett företag som skulle omhänderta skräpet men sedan de gått i konkurs har materialet blivit kvar.

Han vill få till och med den 1 oktober på sig att omhänderta rivningsmaterialet på fastigheten.

Synpunkterna bemöts under motivering till beslut.

Motivering till beslutet

Lagparagrafer som beslutet grundar sig på

Enligt 11 kap. 5 § plan- och bygglagen, PBL, (2010:900) ska byggnadsnämnden pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagen m.m.

Om en byggherre, ägare, nyttjanderättshavare, väghållare, kontrollansvarig, sakkunnig eller huvudman för en allmän plats låter bli att vidta en åtgärd och därigenom bryter mot en skyldighet enligt PBL eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, får byggnadsnämnden enligt 11 kap. 19 § PBL förelägga denne att inom en viss tid vidta åtgärden.

Enligt 8 kap. 15 § PBL ska en tomt hållas i vårdat skick och skötas så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen och för trafiken inte uppkommer.

Bygglovsenhetens bedömning

Bygglovsenheten har tidigare varit av den uppfattning att bostadshuset är under renovering och att byggarbetet pågår löpande. Enheten har nu fått ny information från närboende som kan berätta att inget arbete har pågått sedan sommaren 2022. Det innebär att det ner- och utrivna byggmaterialet legat på tomten i över ett år. Påstående styrks av flygbilden över fastigheten från sensommaren 2022, se nedan. Inte heller har fastighetsägaren haft invändningar mot informationen från grannen.

Att det under en begränsad byggtid uppstår rivnings- och byggmaterial kan accepteras, men det utrivna byggmaterialet har legat på platsen en längre tid utan att ha flyttats eller omhändertagits. Högarnas storlek och omfattning har inte förändrats under tiden arbetet har stått still. Då byggarbetet har avstannat är det skäligt att fastighetsägaren städar undan rivningsmaterialet som redovisas i punkterna 1-10 ovan. Utrivet byggmaterial med spikar och skruvar och materialhögar kan leda till olyckor. Någon kan trampa på ett vasst föremål eller en hög kan välta om någon klättrar på den. Den omständigheten att fastigheten delar uppfart med två grannhus medför att grannarna dagligen ser rivningsmaterialet, vilket får anses ses som en olägenhet som blir betydande när ingen förbättring skett över en längre tid. Samhällsnämnden har fog att förelägga fastighetsägaren att utföra rättelse.

Bild 5. Flygbild från sensommaren 2022 över fastigheten [REDACTED] På den västra delen av fastigheten syns två större högar med rivningsmaterial. På bilden syns även uppfarten som delas med två andra bostadsfastigheter, söder om den aktuella fastigheten.

Upplysningar

- Detta beslut kan överklagas, se bifogad information om *Hur man överklagar*.
- Rivningsavfall ska hanteras enligt Naturvårdsverkets vägledning om bygg- och rivningsavfall.
- Information om föreläggande kommer att antecknas i fastighetsregistrets inskrivningsmyndighet.

Emma Bönnevig
Bygglovshandläggare

Beslut delges med rekommenderat brev:
Fastighetsägaren

Beslutet meddelas:
Lantmäteriet Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

Beslut efter ansökan om bygglov för tre övernattningsstugor och en servicebyggnad på fastigheten Hålbäcka 1:26

Dnr MB-2023-451

Förslag till beslut

Bygglov för tre befintliga övernattningsstugor och en befintlig servicebyggnad ges i efterhand.

Nedanstående avvikelser avseende kravet på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse eller orienteringsförmåga godkänns:

1. byggnadernas entréer,
2. betjäningssytor i servicebyggnadens kök och WC/dusch och
3. köksinrednings uppställning i servicebyggnadens kök.

Avgiften för start- och slutbesked: 3 000 kr.

Viktig information

Innan byggnaderna tas i bruk ska samhällnämnden lämna start- och slutbesked.

Handlingar som tillhör beslutet

- Situationsplan (karta), dnr MB 2023-451-2
- Ritning servicebyggnad (stuga 1), dnr MB-2023-451-3
- Ritning övernattningsstuga (stuga 2), dnr MB-2023-451-4
- Ritning övernattningsstuga (stuga 3), dnr MB-2023-451-5
- Ritning övernattningsstuga (stuga 4), dnr MB-2023-451-6

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringskarta
- Ansökan, dnr MB 2023-451-1
- Remissvar från Trafikverket, dnr MB 2023-451-14
- Utlåtande från miljöenheten, dnr MB 2023-451-16
- Tjänsteskrivelse daterad 2023-08-30

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser tre övernattningsstugor och en servicebyggnad som flyttats till fastigheten Hålbäcka 1:26. På fastigheten som ligger strax söder om Bodasjön bedrivs ett eventföretag.

Utformningskravet avseende tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelseförmåga i 8 kap. 1 och 4 §§ plan- och bygglagen (PBL) bedöms med hänsyn till verksamheten omfattning och byggnadernas standard vara oskäligt. Med hänvisning till 8 kap. 7 § PBL kan bygglov ges under visa omständigheter trots att utformningskravet avseende inre- och yttre tillgänglighet inte uppfylls.

Det nya tillägget till befintlig bebyggelse är inte av sådan omfattning och bedöms inte medföra sådan omgivningspåverkan att åtgärden förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 PBL.

Kraven som följer av 2 kap. och 8 kap. § PBL bedöms uppfyllas och bygglov ska ges i efterhand.

Beskrivning av ärendet

Ansökan

Ansökan gäller tre befintliga övernattningsstugor och en befintlig servicebyggnad på fastigheten Hålbäck 1:26. Fastigheten är en bebyggd lantbruksenhet. Utöver jordbruk bedrivs ett eventföretag ("Martinssons event") på gården. Bebyggelsen på fastigheten består av en ekonomibygnad och tre uthyrningsstugor i olika storlek inredda med kök, toalett, vardagsrum och sovrum. En av de tre de tre uthyrningsstugorna (Smedjan) ligger över fastighetsgränsen till Hålbäck 1:27.

De fyra nya stugorna av trä i en våning kommer från Kungälvsvandrahem och har flyttats till platsen och placerats på gjutna betonggrunder i anslutning till övriga uthyrningsstugor, cirka 200 meter söder om Bodasjön. Samtliga övernattningsstugor är 4,3 m² stora med plats för sängar. I servicebyggnaden 21,8 m² finns ett litet kök, toalett med dusch samt matsal med plats för cirka 8 personer.

Förutsättningar

Fastigheten ligger utanför detaljplanlagt område. Översiktsplanen (ÖP2012) anger generella rekommendationer (R) för hur marken ska användas. Platsen ligger inom kommunens landsbygdsområde där starka konkurrerande intressen inte föreligger. Enstaka bostäder får tillkomma efter lämplighetsbedömning. Mindre grupper med bostadshus får tillkomma som komplettering till befintlig bebyggelse efter lämplighetsbedömning och utan föregående detaljplanläggning. Med mindre grupper av hus avses tre eller flera bostadshus.

Rekommendationen innebär att ansökan bedöms vara förenlig med översiktsplanen.

Planeringsunderlag

Riksintresse: Försvarsmarken, påverkansområde för väderradar

Fornminnen: Ale-Skövde 185:1, en slutundersökt bytomt/gårdstomt cirka 160 meter sydost om platsen.

Transporter med farligt gods: Järnväg, cirka 230 meter sydost om platsen.

Yttranden från remissinstanser

Utlåtande från miljöenheten: Då stugorna står i ett område med lantlig karaktär och vistelsen sker under kort tid anser miljöenheten att olägenheter på grund av allergener

och flugor inte behöver beaktas i lovprövningen. Det servicehus som redovisas bedöms vara tillräckligt för de tre stugorna.

Miljöenheten har även muntligen framfört att ett ny ansökan om enskilt avlopp krävs för servicebyggnaden. Avloppsanläggningen ställer krav på hög skyddsnivå för hälso- och miljöskydd.

Trafikverket: Har inget att erinra mot att ärendet prövas positivt.

Yttrande från sakägare

Berörda sakägare har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig. Fastighetsägare till Hålbäcka 1:4, 2:8, 2:6, 2:2, 2:13, 1:21, 1;13, 1:25, 1:7, 1:9, 1;28 och 1:27, Boda 2:17 samt Klinten 1:1 och 1:35 har bedömts vara berörda.

Inga negativa synpunkter har inkommit.

Motivering till beslutet

Lagparagrafer som beslutet grundar sig på

Vilka åtgärder som kräver lov samt bestämmelser gällande handläggningen av dessa ärenden framgår av plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Beslut rörande bygglov beslutas med stöd av 9 kap. 31 § PBL.

En byggnad ska vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga, enligt 8 kap. 1 § PBL.

Om inget annat följer av detta kapitel eller av föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 2 § ska krav i 1 § uppfyllas så att de vid nybyggnad uppfylls för hela byggnaden.

Vid ändring eller flyttning av en byggnad får kraven i 1 och 4 §§ anpassas och avsteg från kraven göras med hänsyn till ändringens omfattning eller flyttningens syfte samt med hänsyn till byggnadens förutsättningar och till bestämmelserna om varsamhet och förbud mot förvanskning i 8 kapitlet PBL. Avsteg från kraven i 1 § 3 och 4 § första stycket 8 får dock göras endast om det med hänsyn till ändringens omfattning eller flyttningens syfte och byggnadens standard är uppenbart oskäligt att uppfylla kraven, vilket framgår av 8 kap. 7 § PBL.

Avgiften fastställs med stöd av 12 kap. 8 § PBL och i enlighet med taxa antagen av kommunfullmäktige, samt reduceras enligt 12 kap. 8a § PBL med en femtedel för varje påbörjad vecka som tidsfristen enligt 9 kap. 27 § första stycket överskrids.

Samhällsnämnden ska handlägga ärenden om lov skyndsamt. Nämnden ska meddela sitt beslut om lov inom tio veckor från den dagen ansökan kom in till nämnden eller den senare dag då ytterligare underlag kom in till nämnden från sökanden på hans eller hennes initiativ. Det framgår av 9 kap. 27 § PBL.

Bygglovsenhetens bedömning

Tillfällig vistelse används för vandrarhem, pensionat och campingstugor m.m. vars syfte är att tillgodose vistelse eller boende som inte är av varaktig karaktär. Det innebär alltså att en varaktig verksamhet bedrivs med syfte att tillhandahålla tillfälliga övernattningsmöjligheter.

Ansökan gäller fyra befintliga byggnader. Byggnaderna har återanvänts och har tidigare stått vid ett vandrahem i Kungälv. Eftersom byggnaderna är flyttade får utformningskravet avseende tillgänglighet anpassas och avsteg från kraven göras med hänsyn till ändringens omfattning samt med hänsyn till byggnadernas förutsättningar.

Stugorna ingår i ett eventföretag som tillhandahåller tillfällig vistelse och kan likställas med en stugby för uthyrning och därför bör någon eller några stugor kunna användas för personer med rullstol, vilket framgår av *Bygg i kapp, för ökad tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelsenedsättning, 7:e utgåvan*, Elisabeth Svensson. Men då det är frågan om en liten verksamhet med endast tre stugor som dessutom har återanvänts menar bygglovsenheten att det finns skäl att göra undantag. Stugorna som har några år på nacken har en enkel standard och det skulle krävas omfattande om- och tillbyggnad, i det närmaste nybyggnation, av dem för att få dem tillgängliga. Bygglovsenheten bedömer därför att det är oskäligt att ställa krav på inre och yttre tillgänglighet. Det finns skäl att ge undantag från utformningskravet avseende tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelseförmåga enligt 8 kap. 7§ PBL.

Avgift

Avgift för handläggningen av ärendet tas ut enligt tabell A2.1 i taxan och utgörs av en bygglovsavgift på 10 300 kr för åtgärd utanför planlagt område samt av en avgift för start- och slutbesked utan tekniskt samråd på 3 000 kr.

Ansökan var komplett den 5 juni 2023 vilket ger en handläggningstid på mer än 15 veckor. Avgiften för lovprövningen sätts ner till 0 kronor eftersom avgiften ska reduceras med en femtedel för varje vecka handläggningen och prövningen överstiger tio veckor.

Faktura för start- och slutbesked skickas separat.

Upplysningar

- Beslutet går att överklaga, se bifogad överklaganhänvisning.
- Ett bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.
- Beslut om bygglov, rivningslov eller marklov får verkställas först fyra veckor efter det att beslutet har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar. Det gäller även om beslutet inte har vunnit laga kraft.
- Om byggstart sker innan beslut om bygglov har vunnit laga kraft sker detta på byggherrens egen risk.
- Byggnaderna får inte tas i bruk innan samhällsnämnden lämnat ett startbesked och ett slutbesked. Inför startbesked behöver en brandskyddsbeskrivning och en energiberäkning lämnas in till bygglovsenheten.
- Åtgärden kräver ansökan om enskilt avlopp till Lilla Edets kommun, Miljöenheten, 463 80 Lilla Edet eller miljo@lillaedet.se. Slutbesked för övernattningsstugorna kan ges först när ett godkänt avlopp finns.
- Åtgärden ska utföras enligt de ritningar som tillhör beslutet. Vid ändringar ska ny ansökan lämnas in. Inga ändringar får ske innan ett nytt lov har beviljats.
- Byggherren ansvarar för att åtgärden utförs enligt kraven i plan- och bygglagstiftningen.

Emma Bönnevig
Bygglovshandläggare

Beslut skickas till
Sökanden

Beslutet meddelas

Fastighetsägarna till Hålbäcka 1:4, 2:8, 2:6, 2:2, 2:13, 1:21, 1;13, 1:25, 1:7, 1:9, 1;28
och 1:27, Boda 2:17 samt Klinten 1:1 och 1:35.

Beslutet kungörs
Post- och Inrikes Tidningar

Beslut efter tillsyn av olovligt byggande enligt plan- och bygglagen på fastigheten [REDACTED]

Dnr 2023/92

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Ägaren till fastigheten [REDACTED], [REDACTED] påförs en byggsanktionsavgift om 190 050 kronor för att utan startbesked ha uppfört 4 stugor med en area om 77 kvm på platsen.

Byggsanktionsavgiften faktureras separat och ska betalas inom två månader från delgivning av detta beslut, även om beslutet överklagas.

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringsskarta
- Denna tjänsteskrivelse, daterad 2023-09-01

Sammanfattning av ärendet

Bygglovsenheten har mottagit information om uppförda stugor på den aktuella platsen.

Bygglovsenheten besökte fastigheten [REDACTED] den 22 mars 2023. Vid besöket deltog fastighetsägare [REDACTED], bygglovshandläggare Hans Tjäder samt miljöinspektör Anna Tauson.

Vid besöket fanns fyra uppförda övernattningsstugor.

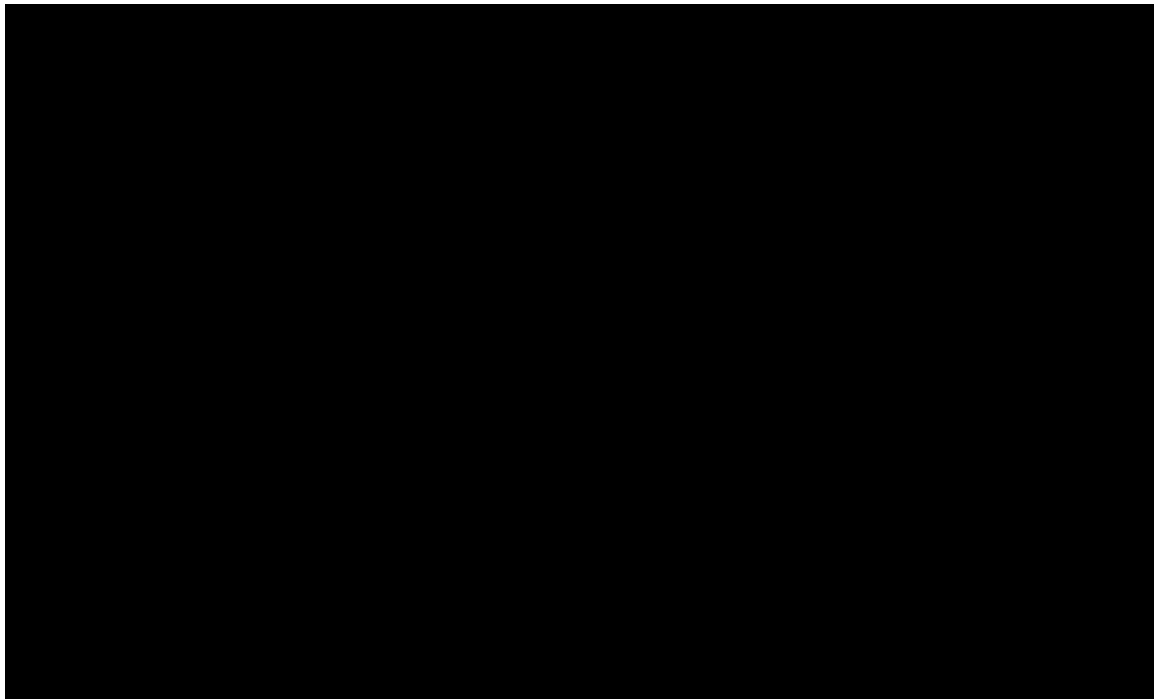

Bild 1. Flygfoto från 2022. Stugorna finns ej med på flygfoton från 2020.

Byggnadsarea på stugor samt husvagnar:

- Stuga 1: 21,6 kvm, 3,4 m nockhöjd
- Tre stugor markerat 2: 18,49 kvm, 3,2 m nockhöjd

Fastighetsägaren informerade att stugorna köpts i samband med att Kungälvs vandrarhem lagt ner. De var avsedda för övernattnig av skogsarbetare som jobbade på fastighetsägarens gård.

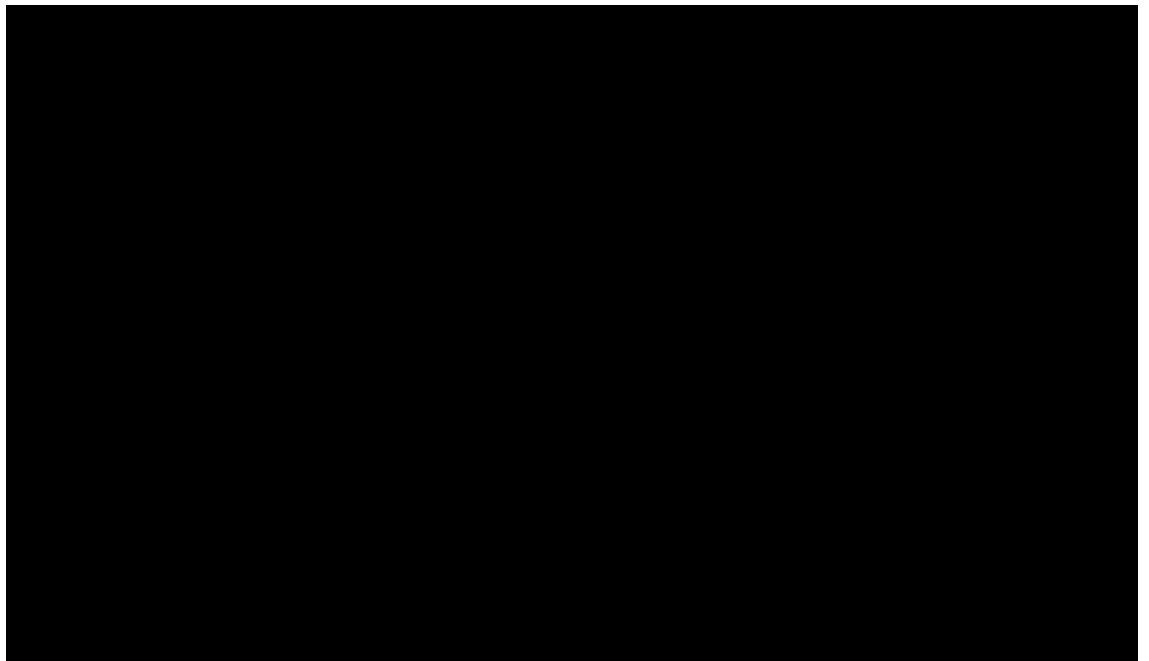

Bild 2. Stuga 1

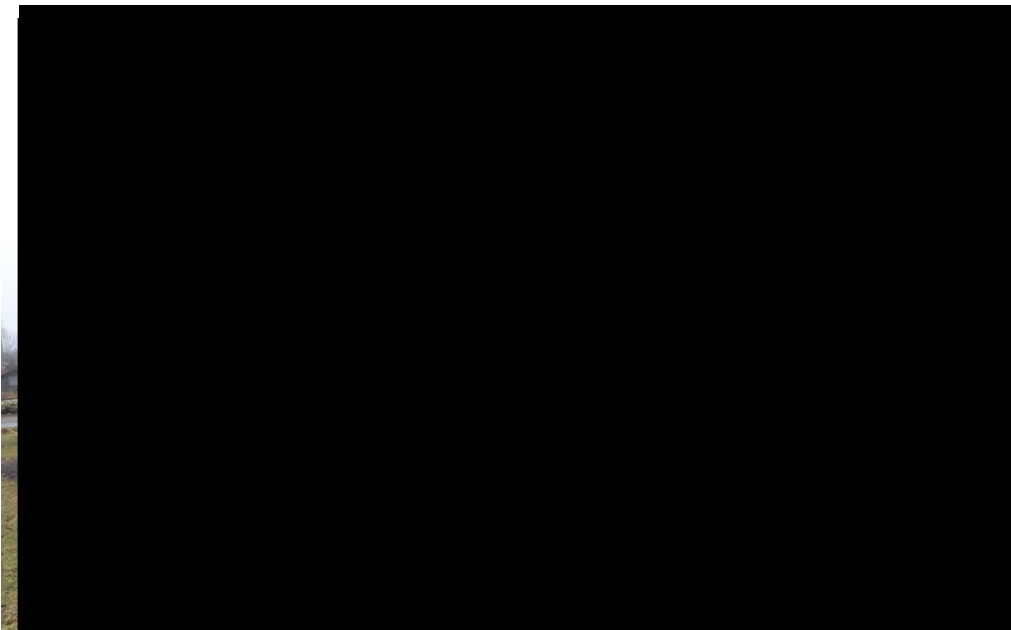

Bild 3. Stugor markerat 2

Vid ett platsbesök den 30 augusti 2023 noterade bygglovsenheten att de fyra stugorna fortfarande stod kvar på deras tidigare uppställningsplatser.

Den 30 augusti inkom fastighetsägaren med en skrivelse via e-post där han efterfrågade mer tid för att inkomma med synpunkter till nämnden. Samhällsnämnden beslutade den 31 augusti därför att flytta frågan angående byggsanktionsavgift till nästkommande nämnd den 5 oktober.

Kommunicering

Inför beslutet har fastighetsägaren getts möjlighet att ta del av det föreslagna beslutet samt tillfälle att yttra sig enligt 11 kap. 58 § PBL. Fastighetsägaren har även informerats att byggsanktionsavgift inte kommer utgå ifall rättelse sker innan nämndens möte. Rättelse i ärendet är att transportera bort stugor.

Bygglovsenheten har inte mottagit något svar på kommunikeringen. Fastighetsägaren inkom dock med en bygglovsansökan för de fyra stugorna den 5 juni 2023.

Motivering till beslutet

Lagparagrafer som beslutet grundar sig på

Enligt 11 kap. 5 § PBL, ska byggnadsnämnden pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagen.

Enligt 11 kap. 51 § PBL ska en byggsanktionsavgift tas ut om någon bryter mot en bestämmelse i 8-10 kap PBL. Avgiftens storlek framgår av kap. 9 plan- och byggförordningen (2011:338), PBF. En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet. Under vissa förutsättningar behöver avgiften inte tas ut enligt 11 kap 53 § andra stycket PBL. Enligt 11 kap. 53 a § PBL får avgiften sättas ned till hälften eller en fjärdedel om avgiften i det enskilda fallet är oproportionerlig.

Överträdelser kan innebära att byggsanktionsavgift tas ut enligt 11 kap. 51 § PBL. Även om bygglov beviljas i efterhand för en åtgärd som har utförts utan lov, tas avgiften ut.

Bygglovsenhetens bedömning

Om någon bryter mot PBF eller PBL ska samhällsnämnden ta ut en byggsanktionsavgift. Byggsanktionsavgiften behöver dock inte tas ut om det är oskäligt med hänsyn till vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa, vilket framgår av 11 kap. 53 § PBL.

Fastighetsägaren har tidigare haft kontakt med bygglovsenheten då det gällde ändrad användning till "uthyrningsverksamhet/B&B" för flera av byggnaderna på fastigheterna Hålbäcka 1:26 och 1:27.

Bygglovsenheten bedömer att fastighetsägaren haft såpass vetskap att bygglov krävts och att byggsanktionsavgift ska tas ut.

Beräkning av byggsanktionsavgift

Stugor

Area	77
Sanktionsarea	62
Aktuellt prisbasbelopp (pbb)	52 500 kr (2023)
Beräkningsgrundande formel	$(3 * pbb) + (0,01 * pbb * sanktionsarea)$
Beräkning	$(3 * 52500) + (0,01 * 52500 * 62)$
Beräknad sanktionsavgift	190 050 kr

Upplysningar

- Beslutet går att överklaga, se bifogad överklaganhänvisning.

Hans Tjäder
Bygglovshandläggare

Beslut delges

Beslut efter ansökan om bygglov för enbostadshus på fastigheten Klostret 5:2

Dnr 2023-553

Förslag till beslut

Bygglov för enbostadshus ges inte.

Avgiften för beslutet: 3 600 kr.

Handlingar som tillhör beslutet

- Ansökan, dnr 2023-552-1
- Anmälan kontrollansvarig, dnr 2023-552-2
- Situationsplan, dnr 2023-552-3
- Fasad SÖ o SV, dnr 2023-552-4
- Fasad NO o NV, dnr 2023-552-5
- Planritning, 2023-552-6
- Sektionsritning, dnr 2023-552-7
- Tjänsteskrivelse, daterad 2023-08-28

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringskarta

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser nybyggnad av ett enbostadshus. På platsen har tidigare stått en byggnad som brann ned 2021.

Fastigheten ligger inom planlagt område och gällande detaljplan 15-STY-1212 anger att marken ska användas för industriellt ändamål.

Inom industriområdet finns ett antal mindre pågående verksamheter. På en grannfastighet finns återkommande anmälningar om miljöfarlig verksamhet gällande blästring av stålcyllindrar, (dnr 2016/414 och 2015/432). Enligt anmälan från 2015 sker blästringen hela dygnet runt i intervaller.

Området ligger inom det område som Statens Geotekniska Institut har som uppdrag att övervaka. Området är även markerat som ett fornlämningsområde.

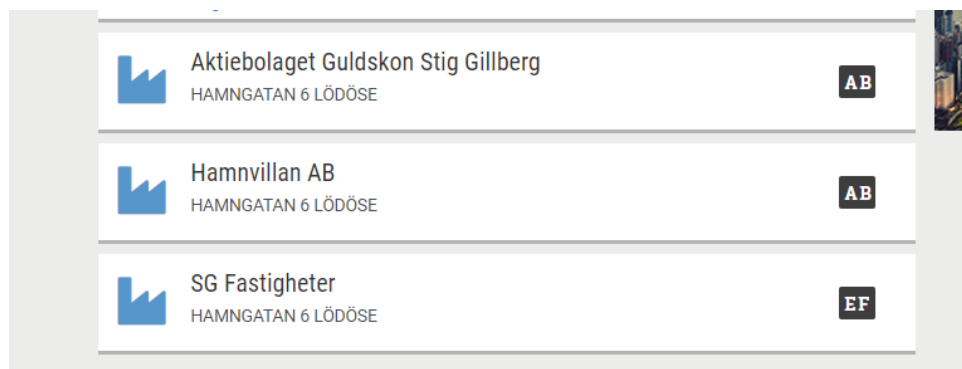
Historik i ärendet

Fastigheten Klostret 5:2 styckades av från Klostret 5:1 2021-07-19.

Bygglovsenheten har ett pågående tillsynsärende på Klostret 5:1 gällande olovligt ändrad användning till boende. Beslut om byggsanktionsavgift har tagits och länsstyrelsen handlägger för närvarande fastighetsägarens överklagan.

Då fastigheten Klostret 5:2 endast har existerat några år så redovisas vad som hänt på stamfastigheten Klostret 5:1.

På Klostret 5:1 har tidigare lämnats in två bygglovsansökningar för att ändra huvudbyggnadens användning till boende (dnr 2017/0960 och 2018/0032). I samband med dessa ansökningar gjorde bygglovsenheten en genomgång av fastigheten (2017-11-21) och kunde då notera att det fanns tre juridiska personer registrerade på fastigheten, (Hamnvillan AB, AB Guldskon och SG Fastigheter). Det fanns inga folkbokförda fysiska personer på den aktuella adressen.

Skärmbild från Ratsit 2017-11-21 som visar de juridiska personer som fanns skrivna på adressen.

I ett prospekt från Länia företagsförmedling som inlämnades i bygglovsansökan dnr 2017/960 beskriver en företagsmäklare:

”All information runt företaget och verksamheten som är presenterad i prospektet grundar sig på ägarens uppgifter, som också ansvarar för att informationen är riktig.”

”Fastigheten har en boyta på 291 m² fördelat på 9 rum + stort vardagsrum på entréplan samt kök och 5 toaletter.”

”Det bedrivs idag ingen verksamhet och bolaget har idag inga anställda.”

”Fastigheten kan delas till två bostäder”

I samband med kommunikering om boendefrågan i tidigare bygglovsärenden på Klostret 5:1 (dnr 2017/0960 och 2018/0032) har ingen av de tidigare fastighetsägarna inkommit med information att någon typ av boende förekommit i samband med kommunikeringen.

- I ärende ”Tidsbegänsat bygglov 2018-03-01 t o m 2023-03-01, Ändrad användning från Jm till HVB-hem” (dnr 2017-960), drar sökande tillbaka ansökan utan kommentar när bygglovsenheten informerat att boende inte kan bedrivas på platsen enligt detaljplanen.
- I ärende ”Ändring från bostad till HVB-hem tom 2022” (dnr 2018/32) begär en av de tidigare fastighetsägarna ett klargörande från bygglovsenheten. Bygglovsenheten meddelar att ”vid en eftersökning 2017-11-21 fanns det tre firmor skrivna på fastigheten, det fanns inga personer skrivna på platsen”. Fastighetsägaren inkom inte med någon annan information som motsade detta och ärendet avslutades.

Båda dessa bygglovsansökningar togs tillbaka av sökande och den tidigare fastighetsägaren lade istället ut fastigheten till försäljning.

I samband med försäljningen inkom frågor från spekulanter och bygglovsenheten kontaktade då ansvarig fastighetsmäklare som gavs nedanstående information:

Bygglovsavdelningen i Lilla Edet har fått förfrågningar angående Hamngatan 6.

Byggnaden ligger inom ett industriområde och detaljplanen medger endast industriändamål på den aktuella fastigheten.

Vi har nyligen haft en bygglovsansökan för ändrad användning från industriändamål till boende och informerat sökande att vi inte kunde bevilja detta.

På den aktuella fastigheten fanns 2017-11-21 tre stycken firmor registrerade, (enl. Ratsit):

- 1. Hamnvillan AB som bedriver verksamhet för ungdomar med sociala problem*
- 2. AB Guldskon som bedriver handel med skor.*
- 3. SG Fastigheter som bedriver fastighetsförvaltning.*

Det fanns inga folkbokförda personer på den aktuella adressen. Ni bör informera köparna att byggnaden endast kan användas till kontor, lager eller något annat som inryms inom begreppet industriändamål. Byggnaden är dock inte avsedd för bostadsändamål.

Den 21 augusti 2019 inkom en mailfråga angående fastigheten från en person som sa sig köpt fastigheten, mailadress [REDACTED]". Hon besökte även kommunhuset och fick både muntlig samt skriftlig information via e-post att byggnadens senaste användning varit kontor- och handelsändamål. Hon lämnade inte någon information till bygglovsenheten att byggnaden de inköpt beboddes av några fysiska personer.

Kommunicering

Statens Geotekniska Institut eller Länsstyrelsens Kulturmiljöenhet har inte remitterats i ärendet då förvaltningens förslag är att avslå ansökan.

Inför beslutet har fastighetsägaren getts möjlighet att ta del av det som tillförts ärendet samt beretts möjlighet att inkomma med synpunkter. Inga synpunkter har inkommit.

Motivering till beslutet

Lagparagrafer som beslutet grundar sig på

Vilka åtgärder som kräver lov samt bestämmelser gällande handläggningen av dessa ärenden framgår av plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Beslut rörande bygglov beslutas med stöd av 9 kap. 30 § och 31b § PBL.

Avgiften fastställs med stöd av 12 kap. 8 § PBL och i enlighet med taxa antagen av kommunfullmäktige.

Bygglovsenhetens bedömning

Enligt 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900) ska bygglov ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om åtgärden inte strider mot detaljplanen.

Enligt 9 kap. 31 b § PBL får trots 30 § första stycket 2, 31 § 1 och 31 a § 2 bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan eller områdesbestämmelser, om avvikelsen är förenlig med detaljplanens eller områdesbestämmelsernas syfte och avvikelsen är

liten, eller åtgärden är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt.

Med hänvisning till:

1. företagsmäklare i ärende 2017/960 som skriver att det inte bedrivs verksamhet i lokalen, fastigheten kan delas in i två bostäder samt att denna information lämnats av fastighetsägaren.
2. avsaknad av information från fastighetsägare och sökande då bygglovsenheten meddelat att boende ej fick förekomma i bygglovsansökan dnr 2017/0960 och 2018/0032
3. uppgifter från folkbokföringsregistret (via Ratsit) 2017 och 2018 som endast visar juridiska personer skrivna på den aktuella adressen.
4. avsaknad av svar från fastighetsmäklare 2018 att boende redan pågick då denne informerats att byggnad ej kunde användas till boende.
5. avsaknaden av svar från nuvarande ägares ombud då fastigheten inköptes. Bygglovsenheten informerade ombudet att boende inte får bedrivas i byggnaden, ombudet lämnade ingen information att denna verksamhet redan pågick i samband med köpet.

bedömer bygglovsenheten att det inte funnits något pågående boende på fastigheten Klostret 5:1 (och 5:2).

Att ändra användning från kontor/skolager till boende är en bygglovspliktig åtgärd.

Boende inom ett industriområde är inte förenlig med detaljplanen och det finns risk att detta kan komma begränsa de etablerade verksamhetsutövarna i deras yrkesutövning.

Boende inom ett industriområde kan inte anses vara en liten avvikelse och därmed saknas förutsättning att ge bygglov för nybyggnation av enbostadshus.

Avgift

Avgift för handläggningen av ärendet tas ut enligt tabell A1.1 i taxan och utgörs av en tredjedel av bygglovsavgiften på 10 800 kr för en ej planenlig åtgärd.

Ansökan var komplett den 17 augusti 2023 vilket ger en handläggningstid på 8 veckor. Det finns därför inte skäl att sätta ner avgiften.

Faktura skickas separat.

Upplysningar

- Beslutet går att överklaga, se bifogad överklaganhänvisning.

Hans Tjäder
Bygglovshandläggare

Beslut delges
Sökande

Beslutsuppföljning för samhällsnämnden oktober 2023

Dnr SAN 2023/58

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 2016-12-07 § 142 att punkten ”Beslutsuppföljning” ska vara en punkt på föredragningslistan för styrelse och nämnden.

Vid dagens sammanträde redovisas uppdrag från samhällsnämnden fram till dagens datum.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2023-09-05

Beslutsuppföljning

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden antecknar informationen.

Ingela Flodin
Nämndsamordnare
ingela.flodin@lillaedet.se

Beslutsdatum	Ärende/rubrik	Handläggare	Uppdrag till förvaltningen	Kommentar	Status
2023-04-20 § 72	Informationsärende gällande kalkningen i Lilla Edet	Anna Tauson	Sektorn får i uppdrag att undersöka andra alternativ för kalkning, t ex aska från Essity, och återkomma till nämnden med rapport.	2023-06-01 § 107	klar
2023-06-01 § 98	Omlädningsrum till Lödöseborg	Karin Holmström	Förvaltningen ges i uppdrag att beställa upphandling av 4 nya omlädningsrum till Lödöseborg men med förbehåll i beställningen att Samhällsnämnden godkänner hyreskostnaden innan byggnationen genomförs och att hyreskostnaden tidigast kommer i slutet av 2024.		pågående

2023-09-05

Sammanträdesdagar för samhällsnämnden 2024

Dnr SAN 2023/424

Sammanfattning

Med hänsyn tagen till när nämnden behöver fatta beslut om ekonomiska rapporter föreslås nedanstående sammanträdesdagar för samhällsnämnden 2023.

Samhällsnämnden sammanträder torsdagar kl. 8.30.

Arbetsutskottet sammanträder torsdagar kl. 8.30.

Arbetsutskottet

11 januari
8 februari
11 april
16 maj
27 juni
15 augusti
19 september
7 november
28 november

Samhällsnämnden

25 januari
29 februari (årsredovisning)
25 april
30 maj (T1)
29 augusti
3 oktober (T2)
21 november
12 december

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2023-09-06

Ekonomiska konsekvenser

-

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden fastställer ovanstående sammanträdesdagar för 2024.

Ingela Flodin
Nämndsamordnare
ingela.flodin@lillaedet.se

Beslut expedieras till
Samtliga ledamöter och ersättare
Sektorchef
Enhetschefer

Rapport från dataskyddsombud, årskontroll av dataskyddsarbetet 2022

Dnr SAN 2023/427

Sammanfattning

Dataskyddsombud från Göteborgs Regionen skickade under hösten 2022 en efterlevandskontroll för samtliga personuppgiftsansvariga som faller under samverkansavtalet för dataskyddsombud i samverkan. Samhällsnämnden är en av dessa personuppgiftsansvariga och har därför besvarat efterlevandskontrollen.

Årskontrollen bygger på fasta kontrollpunkter där sektor samhäll har fått beskriva arbetssätt och nuläge. Rapporten presenterar först de inkomna svaren från sektorn och varje svar har sedan kompletterats med en kommentar och rekommendationer från dataskyddsombuden.

De områden som kontrollerades var:

- Dataskyddsorganisation
- Behandlingsregister och informationsskyldigheten
- Personuppgiftsincidenter
- Registrerade rättigheter
- Konsekvensbedömningar

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2023-09-11

Årskontroll av dataskyddsarbetet 2022 Samhällsnämnden, inkommen 2023-09-05

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden uppdrar åt sektor samhäll att fortsatt arbeta med dataskyddsarbetet utifrån dataskyddsombudens rekommendationer.

Emma Zetterström
Nämndsamordnare
emma.zetterstrom@lillaedet.se

Beslut expedieras till
Emma Zetterström, central dataskyddssamordnare
Karin Holmström, sektorchef

Beslutet skickas för kännedom till
Birgitta Andersson, nämndsamordnare

Årskontroll av dataskyddsarbetet 2022

Av Dataskyddsombuden
Malin Ericsson

Innehåll

Inledning/förord.....	3
Kontrollpunkter	4
Dataskyddsorganisation	4
Verksamhetens svar:	4
Kommentar från DSO:	5
Rekommendationer från DSO:.....	11
Behandlingsregister och Informationsskyldigheten.....	12
Verksamhetens svar:	12
Kommentar från DSO:	13
Rekommendationer från DSO:.....	15
Personuppgiftsincidenter.....	15
Verksamhetens svar:	16
Kommentar från DSO:	16
Rekommendationer från DSO:.....	17
Registrerades rättigheter.....	17
Verksamhetens svar:	17
Kommentar från DSO:	17
Rekommendationer från DSO:.....	18
Konsekvensbedömningar	18
Verksamhetens svar:	18
Kommentar från DSO:	18
Rekommendationer från DSO:.....	20
Referenser	20

Inledning/förord

Dataskyddsförordningen trädde i kraft som lag i Sverige den 25 maj 2018. Syftet med förordningen var att skapa enhetliga dataskyddsregler inom EU avseende respekt för privatlivet och rätten till skydd av personuppgifter enligt artikel 7 och 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Dataskyddsförordningen syftar även till att säkerställa det fria flödet av personuppgifter mellan medlemsstaterna i EU.

Enligt dataskyddsförordningen är varje nämnd ansvarig för att verksamheten följer dataskyddslagstiftningen vid hantering av personuppgifter. Det innebär att nämnden behöver informera sig, styra och följa upp sin verksamhet avseende behandlingen av personuppgifter.

Varje nämnd har i enlighet med dataskyddsförordningen utnämnt ett dataskyddsombud, DSO. Denna roll har till uppgift att övervaka verksamhetens integritets och dataskyddsregelefterlevnad samt att ge rekommendationer och rapportera direkt till högsta förvaltningsnivå. Denna årsrapport är således ett medel för nämnden att ta emot de råd och rekommendationer som dataskyddsombudet är skyldig att ge till ansvarig enligt dataskyddsförordningen. Årsrapporten syftar till att nämnden ska kunna fatta beslut om prioriteringar, resurser och initiativ framåt. Detta samspel resulterar i att det blir enklare för ansvarig nämnd att visa hur de som personuppgiftsansvarig efterlever dataskyddslagstiftningen.

Dataskyddsförordningen bygger på grundläggande principer och en av dessa principer är ansvarsskyldigheten. Den innebär att nämnden ska kunna visa att verksamheten efterlever dataskyddsförordningen. Årsrapporten kan ses som en del av denna dokumenteringsskyldighet. Årsrapporten är även ett medel för nämndens uppföljning och styrning av verksamhetens systematiska integritets- och dataskyddsarbete.

Årskontrollen bygger på fasta kontrollpunkter där dataskyddsombuden har ombett respektive nämnds förvaltning eller sektor att beskriva arbetssätt och nuläge. Rapporten presenterar först de inkomna svaren från förvaltningen. Varje svar kompletteras sedan med en kommentar och eventuella rekommendationer från dataskyddsombuden.

Kontrollpunkter

Dataskyddsorganisation

Frågan så som den ställdes till organisationen: *Beskriv verksamhetens organisatoriska förutsättningar för att kunna bedriva ett kontinuerligt dataskyddsarbete.*

Dataskyddsombuden önskar att verksamheten beskriver och resonerar kring verksamhetens dataskyddsorganisation, definierade ansvarsområden och rapporteringsvägar för involverade funktioner samt de resurser som tillhandahålls för arbetet. Dataskyddsombuden vill att verksamheten i sina svar resonerar om de anser att organisationen fungerar, om de har tillräckligt med resurser för att proaktivt arbeta med dataskydd, hur organisationen strategiskt arbetar med dataskydd, om det finns rätt kompetens, samt hur dataskyddsorganisationen bidrar till att dataskyddsarbetet är en naturlig del i verksamhetens processer.

Bifoga: *Om möjligt en organisationsskiss som visar dataskyddsorganisationens struktur, och om det finns styrdokument i kommunen som beskriver hur en dataskyddsorganisation ska se ut. Bifoga gärna också om dataskyddsorganisationen har en strategi eller årsplanering för sitt dataskyddsarbete.*

Verksamhetens svar:

Verksamhetens dataskyddsorganisation följer Lilla Edets kommuns dataskyddsorganisation framtagen av Central arbetsgrupp GDPR 2021-07-06. Personuppgiftsansvarig är Samhällsnämnden. Sektorchef har ansvaret för att inom sin verksamhet se till att lagstiftningen följs. Sektorns IT-samordnare är tillika dataskyddssamordnare och har agerat dataskyddshandläggare.

Ansvarsområden och rapporteringsvägar följer också rutinerna i Lilla Edets kommuns dataskyddsorganisation framtagen av central arbetsgrupp GDPR 2021-07-06. I samband med införande av nya IT-system tar datasamordnaren fram personuppgiftsbiträdesavtal och driver detta arbete. Sektorchefen undertecknar avtalen. Ett förbättringsområde är att kontinuerligt uppdatera uppgifter till registerförteckning i Drafit.

Det finns inga resurser inom sektor Samhälle som enbart arbetar med dataskyddsfrågor utan arbetet måste vara integrerat i verksamhetens dagliga arbete. Det gör att proaktivt arbete med dataskydd måste ställas i proportion till verksamhetens övriga arbete. Det är därför viktigt att personal har god kunskap om dataskyddsfrågor.

Eftersom personal inom sektorn byts ut när medarbetare slutar och nya anställs är det en utmaning att se till att personalen håller en god kunskapsnivå inom dataskyddsområdet. I samband med introduktion av nyanställd skall chef därför ge information om GDPR och var man hittar informationen på intranätet. Rutinen finns med i checklisten för introduktion av nyanställda.

Som en del i internkontroll för 2021 genomfördes en enkät om kunskapen om GDPR, personuppgiftsincidenter och hur dessa hanteras. Enkäten visade att flertalet ansåg sig ha kunskap om GDPR, men en del var osäkra på var man hittade rutiner för personuppgiftsincidenter och hur dessa skall hanteras. Därför har en kortare utbildning hållits under hösten för personal som har lite kontakt med dataskyddsfrågor och en längre kommer att hållas för kontorspersonal och chefer den 23/11 2022. En ny enkät om kunskap om dataskyddsfrågor kommer därefter att skickas i enlighet med interkontrollplanen för 2022.

Kommentar från DSO:

Sektor Samhälle arbetar utifrån den struktur för dataskyddsorganisation som beslutats av Central arbetsgrupp i kommunen. I sektorn är IT-samordnaren utsedd som förvaltningens dataskyddssamordnare och denne fungerar även som dataskyddshandläggare. Sektorchef har det övergripande ansvaret inom förvaltningen. Dataskyddsarbetet med ansvarsområden och rapportering följer de rutiner som tagits fram för kommunens dataskyddsorganisation av Central arbetsgrupp. Detta är positivt och förstärker den organisationsstruktur som behövs i förhållande till den centrala dataskyddsorganisationen och även till dataskyddsombuden. Det kan också ge förvaltningen goda förutsättningar i att samarbeta kring dataskyddsfrågor på lokal nivå och ta del av information, samtidigt som det är möjligt att lyfta utmaningar och frågor till den centrala organisationen i kommunen. Av organisationsstrukturen framgår dock att det ska finnas en utsedd dataskyddssamordnare och en dataskyddshandläggare i förvaltningen vilket inte är fallet i dag.

Dataskyddsombudet anser att förvaltningen fortsatt bör utveckla och integrera det pågående dataskyddsarbetet. Men för att komma vidare med att säkra och stärka dataskyddsarbetet behöver dataskyddsfrågorna få utökad prioritet och bli en naturlig del i förvaltningens samtliga processer. En god förutsättning för ett sådant arbete är en strukturerad och väl anpassad dataskyddsorganisation. För att komma vidare och utveckla dataskyddsarbetet bör därför förvaltningen i ett första led utvärdera den lokala dataskyddsorganisationen och göra en bedömning av om den är ändamålsenlig och tillräcklig i förhållande till förvaltningens olika uppdrag och verksamheter, samt dokumentera arbetet. Förvaltningen bör också resonera kring och överväga vilka resurser som är rimliga i förhållande till de olika verksamheternas personuppgiftsbehandlings- och risker knutna till dem.

När det gäller resurser kan det handla om att definiera roller och att exempelvis utse dataskyddshandläggare (så som anges i organisationsstrukturen) som kan sätta sig in i de arbetsuppgifter som behöver genomföras inom de olika verksamhetsgrenarna, för att leva upp till dataskyddslagstiftningens krav. Det kan också handla om att ta fram lokala rutiner och en årsplanering eller anpassad utbildning inom dataskydd för specifika områden. Utbildningsinsatser samt råd och stöd kan dataskyddsombuden tillhandahålla om behov finns.

Förvaltningen bör även i samråd med kommunens centrala dataskyddsorganisation förtydliga och klargöra förväntansbilder och ansvarsroller i förhållande till varandra, för att dessa ska stå i överensstämmelse. I dagsläget kan det vara oklart vilka förväntningar som finns, inte minst på den lokala organisationen.

I arbetet med att utvärdera nuvarande organisation för att säkerställa att förvaltningen har tillräckliga resurser på plats bör förvaltningen dokumentera sin faktiska dataskyddsorganisation och komplettera med rollbeskrivningar. Här följer ett exempel på hur man kan resonera när man ska se över sin organisation på lokal respektive central nivå.

Beskrivningen bör ge svar på:

1. Vilka kompetenser ingår i den centrala dataskyddsorganisationen som ni inte behöver ta höjd för i den lokala?
2. Vilka kompetenser ska finnas i den lokala dataskyddsorganisationen?
3. Vilka områden ska täckas upp? (dataskydd, arkiv, informations säkerhet, cybersäkerhet, etc.)
4. Vilka förväntningar kan förvaltningen ställa på den centrala organisationen? (Exempelvis framtagande av mallar, sammanställande av information till registret och informationstexter så dessa ligger på en lagom nivå, Representation vid konsekvensbedömningar, etc.)
5. Vilka förväntningar kan den centrala organisationen ha på den lokala organisationerna/samordnarna? (förmåga att driva frågorna vidare lokalt, göra egna avvägningar och bistå med verksamhetskompetens, etc.)

Här finns mycket att fundera över och de kommentarerna som ges ska ses som förslag på frågor som kan behöva redas ut för att göra organisationen tydligare. Det är viktigt att förvaltningen bygger organisationen efter sina egna förutsättningar och bör själv definiera vilka frågor man behöver svar på för att uppnå en tydlig organisation.

Det som är viktigt att tänka på när en dataskyddsorganisation tar sin form i en kommun är att ansvaret följer med den som faktiskt är personuppgiftsansvarig. Med det sagt finns det dock inget hinder för att en viss verksamhet inom kommunen utreder och tar fram stödmaterial som andra förvaltningar arbetar efter så länge materialet lever upp till de krav som ställs på respektive personuppgiftsansvarig. Det ansvaret åligger fortsatt respektive personuppgiftsansvarig att slutligt säkerställa.

Därutöver förekommer en del registerlagstiftningar som träffar delar av en kommuns verksamheter. I detta arbete är det bra om den lokala dataskyddsorganisationen bistår med kompetens, som kan ta höjd och gör de bedömningar som är nödvändiga för den specifika verksamheten.

Vad kan organisationen göra

Exakt vad en dataskyddsorganisation ska göra finns inte definierat i GDPR. Det är därför viktigt att kommunen utvärderar och kartlägger det egna behovet. En vanlig känsla när man börjar nysta i detta är att det finns hur mycket som helst att göra och att många frågor hänger ihop och blir väldigt stora. Då är det viktigt att planera och hitta en struktur som kommunen är trygg med. Då blir dataskyddsorganisationen en stabil grund att stå på. Nedan följer exempel på uppgifter som organisationen kan arbeta med. Här kan och bör kommunen också fylla på och utveckla med egna tankar och förväntningar som passar in i kommunens visioner och organisationsform.

1. Registret.

Central organisation – framtagande och utveckla mall/ system för registret. Korrekturläsa och bedöma på vilken nivå man väljer i behandlingar. Även agera stöd i val av rättslig grund.

Lokal organisation – fylla i de personuppgiftsbehandlingar som förekommer i respektive verksamhetsgren. Bekräfta eventuella korrigeringar från centrala organisationen.

Ett annat sätt skulle vara att den centrala organisationen tar ett helhetsgrepp i upprättandet av registret med hjälp av relevant personal inom respektive sektor/enhet. På så vis får man direkt en jämn nivå i bedömningarna och en organisation som löpande kan revidera registret när behov uppstår. Det är viktigt att ha med sig att registret förändras i takt med att kommunen förändras och behöver således ses över med jämna mellanrum.

2. Information till de registrerade.

Den centrala organisationen kan ha ett ansvar att kontrollera och säkerställa så att informationen till de registrerade är tillräcklig och att det finns en koppling mellan behandlingsregistret och information som går ut till de registrerade.

Den lokala organisationen kan ha ett ansvar att fylla på med verksamhetsspecifik information knuten till behandlingarna med ansvar att täcka upp samtliga lokala processer.

3. Registrerades rättigheter

Den centrala organisationen kan ha ett ansvar att ha framtagna rutiner och mallar, fastslå lämpliga sökvägar vid registerutdrag så samtliga ansökningar behandlas lika och är tillräckliga etc. Agera stöd vid bedömningar.

Lokala organisationen kan i sin tur utbilda personal i fastslagna rutiner och mallar beroende på var i organisationen bedömningar och dylikt sker.

För att hantera registerutdrag har kommunen en bra arbetsgång med ett gediget stödmaterial för att ta omhand när någon vill begära registerutdrag. Kommunen bör dock se över om motsvarande stödmaterial behövs för att tillgodose övriga rättigheter de registrerade har i med dataskyddsförordningen.

4. Incidenter

Det är bra om den centrala organisationen har en upparbetad rutin för att hantera incidenter. Där man reflekterar över vem som ska bedöma dels allvarlighetsgraden, dels om det ska rapporteras vidare till IMY. Rollbeskrivningarna här är tydliga. Den centrala organisationen bör också följa upp antalet inkomna incidenter även de som inte rapporteras vidare IMY. Detta för att säkerställa så att insatserna som sattes in fått önskade effekter över tid så att liknande incidenter inte orsakas igen och igen.

Den lokala organisationen kan marknadsföra fastslagna rutiner och uppmuntra personal att rapportera incidenter uppåt i organisationen.

Dessutom bör kommunen fokusera på att få igång en rapporteringskultur där fler incidenter fångas upp och dokumenteras. Det är högst troligt så att gråzonen är stor. Att få incidenter kommer organisationen till känna behöver nödvändigtvis inte betyda att allt är frid och fröjd utan snarare en indikation på att verksamheter missar att dokumentera och uppmärksamma att de inträffar. Då är det svårt att följa upp och arbeta för att stärka personuppgiftshanteringen.

Det är också bra att proaktivt förebygga för att klara av att dokumentera incidenter på ett smidigt sätt. Även de av mindre allvarlig karaktär. Incidenter som mer är intressanta att följa upp för statistik och för att få en överblick om hur ofta en specifik typ av incident inträffar. Exempelvis hur många felskickade mail som skickats under en viss period eller behörigheter som är felsatta.

Dessa ska givetvis alltid bedömas utifrån hur allvarlig varje enskild incident är och hanteras efter konstens alla regler. Men ofta är dessa mindre allvarliga och bara behöver dokumenteras för lokal uppföljning. Dessa incidenter genererar dock värdefull statistisk information för planeringsarbetet framför allt för att planera och identifiera vilka områden som behöver stärkas och prioriteras. Så det kan finnas ett värde i att fundera hur dessa ska hanteras på ett smidigt sätt.

5. Utbildningar

Den centrala organisationen kan i samspråk med förvaltningarna bedöma

behovet om utbildningar både för den egna centrala organisationen och för de lokala organisationerna. Vilken kunskap är grundläggande för alla medarbetare och vilken kunskap krävs för olika professioner. Ska utbildning ske internt vilket är bra ur många perspektiv så behöver organisationen utvecklas för att klara av det. Ska kommunen istället använda externa utbildare för att utbilda personal så bör man strategiskt planera för det.

Dataskyddsombuden kan också bistå med utbildningsinsatser inom dataskydd och det gör vi gärna i samspråk med kommunen. Det är dock en sak att ge kurser i dataskydd utifrån vad dataskyddsförordningen och närliggande lagstiftningar säger. Vid sidan av det så finns även en viktig lokal del som behöver finnas med för att utbildningarna ska landa väl och det är de lokala tolkningarna. Om vi samtidigt när vi informerar om vad dataskyddsförordningen säger angående exempelvis registrerades rättigheter också utbildar i de lokala tolkningarna och fastslagna rutiner så får medarbetaren både förklaring kring varför det är viktigt och verktygen och förväntningarna som behövs för att leva upp till kraven.

6. Konsekvensbedömningar

Den centrala organisationen bör även här vara behjälpliga med rutiner och mallar för vad en konsekvensbedömning ska innehålla. Vidare bör organisationen kunna bidra med representanter som kan agera metodstöd och eventuellt kunna sitta med som samtalsledare för att få ett flyt i konsekvensbedömningarna. Konsekvensbedömningar har en tendens att kännas både tidskrävande och svåra men ju fler man genomför desto smidigare går det. Därför är det en fördel att ha en organisation med medarbetare som har erfarenhet vad en konsekvensbedömning syftar till och vad nyttan av den är.

Det är också bra att inför en konsekvensbedömning ha med sig ett förarbetat material som fungerar som utgångspunkt för bedömningen. Exempelvis information från registret, processkartor, informationsklassningar, risk och sårbarhetsanalyser, utdrag från handlingar som ingår i processen/behandlingen (dokumenthanteringsplan).

Det är också bra att fundera på att ha med rätt personer i rummet direkt. Någon som kan processen man tittar på väldigt bra, någon som kan redogöra för de tekniska förutsättningarna, någon som kan vilken juridik som gäller för det man bedömer, etc.

Konsekvensbedömningar är också något som många organisationer släpar efter en hel del med och därför är det viktigt att prioritera efter risk i vilken ände man ska börja med.

På imy.se står det skrivet att en konsekvensbedömning ska genomföras

”Om en behandling av personuppgifter sannolikt leder till hög risk för de registrerades fri- och rättigheter måste ni alltid göra en konsekvensbedömning”

Detta gäller på nya behandlingar men också på redan pågående om det saknas. Så det är viktigt att kommunen resonerar hur denna fråga ska tas om hand.

Ett effektivt sätt att ta sig an detta är att föregå konsekvensbedömningarna med så kallade tröskelanalyser. Alltså en förenklad konsekvensbedömning vars syfte är att ge svar på om det finns behov av att genomföra en konsekvensbedömning eller inte. På detta sätt får man också dokumenterade bedömningar som fungerar som bevis att kommunen har reflekterat över behovet av konsekvensbedömning.

Även vid arbetet med konsekvensbedömningar kan kommunen utnyttja sitt dataskyddsombud som ur sitt perspektiv kan lämna kommentarer och råd utifrån behandlingarna som kommunen planerar att genomföra.

Om det finns kvarvarande risker efter att en konsekvensbedömning genomförts kan det bli aktuellt att blanda in IMY för ett så kallat förhandssamråd. Alltså för att få ett godkännande eller ett förbud från IMY att genomföra tänkt behandling. Här är det också viktigt att reflektera över hur denna beslutsgång ska vara för kommunen. Hur förankras konsekvensbedömningar? Vem ger klartecken för att behandlingen är bedömd och redo för start? Vem beslutar om förhandssamråd? etc.

7. Uppföljningsarbete

Uppföljningsarbete är viktigt för att reda ut både nuläge och för att organisationen ska kunna planera insatser för kommande år och bedöma vilka resurser som kommer att behövas för att utveckla och proaktivt arbeta med dataskydd.

Ett sätt att proaktivt ta sig an dataskyddsarbetet är att börja arbeta med årsplanering. Då är det bra att ta reda på var kommunen står idag, var i arbetet man släpar efter och vilka delar som behöver prioriteras i vilken ordning. Efter det så beslutar kommunen takten och ambitionen i att ta sig ikapp och vilka mål man har med dataskyddsarbetet.

Denna kartläggning blir också ett effektivt sätt att få med ledningsgrupperna och politiken som strategiskt ska resurs sätta, prioritera, samt ta ansvar för dataskyddsambitionerna.

Ett annat sätt att följa upp dataskyddsarbetet är att bygga in dataskydd som område i befintlig internkontroll vilket Lilla Edet också gjort. Ha med kontrollpunkter som att exempelvis kolla om det finns personuppgiftsbiträdesavtal, Om fastslagna rutiner fungerar etc.

Vidare kan kommunen också resonera kring om det finns värde i att ha återkommande avstämningpunkter som ska redovisas för nämnder och ledningsgrupper. Exempelvis redovisa antal hanterade incidenter, planerade insatser inom området inför nästa år etc. Detta ingår också det i rutinen vilket ses som positivt.

IMY har särskilt lyft fram och uttalat att de ser det som ett generellt problem i Sverige att personuppgiftsansvariga inte har en tillräckliga dataskyddsorganisationer för att ta sig an dataskyddsfrågorna. Detta i kombination med att de grundläggande principerna inte efterlevs i tillräcklig utsträckning.

Dataskyddsombudet är en aktör vars roll är att verka vid sidan av kommunens organisation och ge råd och information i hur man kan resonera kring dataskyddsfrågor samt göra efterlevnadskontroller på relevanta delar av dataskyddsarbetet. Dataskyddsombudet utgår dock primärt alltid från ett dataskyddsperspektiv i sina bedömningar. Kommunen å andra sidan ska kunna göra rationella val och fatta beslut dels utifrån dataskyddsombudens råd, dels även utifrån andra avvägningar och hänsyn såsom verksamhetsplanering, ekonomiska och tidsmässiga resurser osv. Det kan vara fråga om svåra val som sällan är helt riskfria efter att samtliga perspektiv har beaktats. Just därför är det viktigt att kommunen har en tydlig och etablerad dataskyddsorganisation som kan bidra med väl underbyggda analyser och bedömningar inför beslut. En sådan organisation ska också ha förmåga att bedöma när och i vilken omfattning som dataskyddsombudet rimligen bör involveras i frågor som rör dataskyddet.

Lilla Edets kommun centralt, men också de lokala förvaltningarna i viss mån, har en organisation med definierade roller som har i uppdrag att arbeta med dataskydd vilket är bra. Önskvärt hade dock varit att kommunen och förvaltningen mer detaljerat dokumenterar sin faktiska organisation inom dataskydd som tydliggör roller och ansvar. Detta för att öka förståelsen och för att förväntansbilder ska överensstämna så att inget arbete faller mellan stolarna. Det ger också en bättre förutsättning att kompetensutveckla och resurssätta på varje nivå inom kommunen.

En kartläggning behöver också göras för att få en nulägesbild av hur man ligger till i dataskyddsarbetet. Vad gör man bra, vad ligger man efter med, vad bör prioriteras och i vilken takt. En bra utgångspunkt kan vara att gå igenom de grundläggande principerna i artikel 5 GDPR som på många sätt beskriver dataskyddsförordningens krav på en övergripande nivå och som kan användas som mätvärde för att kontrollera hur man ligger till i ljuset av de formuleringarna. Därefter kan man ta fram en årsplanering för att proaktivt ta sig an dataskyddsförordningens utmaningar. Arbeta med de delar som man släpar efter i och planera utifrån var man identifierar störst risker.

Rekommendationer från DSO:

- Upprätta och dokumentera en arbetsordning för den lokala dataskyddsorganisationen, samt definiera roller och ansvar.
- Genomföra en kartläggning över sitt nuläge för att ringa in förvaltningens behov av organisation inom området och ta fram dokumenterade strategier och visioner.

- Utifrån risk bedöm, prioritera och planera för rimliga insatser genom en dokumenterad årsplanering.

Behandlingsregister och Informationsskyldigheten

Under denna punkt önskar dataskyddsombuden att verksamheten redovisar hur nämndens behandlingsregister ser ut både i egenskap av personuppgiftsansvarig men också i egenskap som personuppgiftsbiträde. Dessutom önskar dataskyddsombuden att verksamheten beskriver sitt bedömda nuläge och hur många av verksamhetens behandlingar som i dagsläget bedöms finnas dokumenterade. Dataskyddsombuden önskar också en beskrivning hur verksamheten arbetar i val av rättslig grund samt en motivering kring när den rättsliga grunden samtycke används för personuppgiftsbehandling och de överväganden som gjorts kring användandet av den rättsliga grunden i verksamheten.

Under denna punkt önskar dataskyddsombuden också få en beskrivning om hur verksamheten har arbetat med informationsskyldigheten i allmänhet. Av beskrivningen bör framgå om det huvudsakligen handlar om information när den enskilde själv har lämnat informationen (art. 13 GDPR) och i vilken omfattning som information sker utifrån att förvaltningen fått informationen från någon annan än den enskilde själv (art. 14 GDPR)

Bifoga kopia på registerförteckning som upprättats av nämnden som personuppgiftsansvarig och även det register som ska föras om nämnden som personuppgiftsbiträde. En eller flera informationstexter om behandling av personuppgifter som gått ut till de registrerade rörande någon/några av de behandlingar verksamheten har upprättade i sitt behandlingsregister.

Verksamhetens svar:

Den sammanställning av registerförteckningar som bifogas är under omarbetning. Tanken är att registerförteckningarna ska utformas utefter ett processperspektiv i stället för idag där de har ett mer systembaserat perspektiv. Detta är dock ett väldigt stort arbete som tar mycket tid och har inte hunnit bli klart ännu. Uppgifterna i registerförteckningarna är till största delen aktuella. De delar som saknas berör kostverksamhet för förskola, skola, omsorg, lokalvård och vaktmästeri samt nya IT-system som implementerats under året.

Personuppgiftsansvarig (PUA) ska genom sektorn se till att behandlingsregistret är kontinuerligt uppdaterat. Idag finns ingen fungerande rutin för detta. Ett förbättringsområde är därför att ta fram rutiner för kontinuerlig uppdatering av uppgifter till registerförteckning i Draftit.

Verksamheten ansvarar för att personuppgiftsbiträdet behandlar personuppgifter på det sättet som PUA har bestämt i personuppgiftsavtalet (PUBA). Idag saknar

sektorn tydlig rutin för att följa upp Personuppgiftsbitrådets (PUB) hantering av personuppgifter.

Verksamheter som jobbar med myndighetsutövning inom sektorn måste behandla personuppgifter för att kunna utföra sina myndighetsuppgifter. Andra verksamheter som tex VA och avfallsverksamheterna är den rättsliga grunden avtal med den registrerade vid behandling av personuppgifter i abonnentregister.

För frågor som rör arbetsgivaruppgifter är den rättsliga grunden rättslig förpliktelse. För vissa delar av verksamheterna är den rättsliga grunden samtycke när verksamheten behandlar personuppgifter i samband med ansökningar eller i samband med beställning av tjänster som verksamheten erbjuder. Flera medarbetare inom verksamheten har information om hantering av personuppgifter i sin mejl-signaturen men inte alla. Detta ser verksamheterna också som ett förbättringsområde.

Kommentar från DSO:

Personuppgiftsansvarigs skyldighet att föra ett register över sina personuppgiftsbehandlingar är en väsentlig del i dataskyddsarbetet. Det är här förvaltningen ska beskriva sina behandlingar och motivera varför de är nödvändiga. Det är också utifrån behandlingarna i detta register man sedan informerar de registrerade. Dessutom bör förvaltningen utgå från dessa behandlingar när man gör sina eventuella konsekvensbedömningar. GDPR listar ett antal punkter som behandlingsregistret ska ge svar på. IMY har på sin hemsida en bra checklista för att säkerställa att dessa punkter finns med.

- Namn och kontaktuppgifter för den personuppgiftsansvariga, den personuppgiftsansvarigas företrädare samt dataskyddsbudet.
- Ändamålen med behandlingen.
- En beskrivning av kategorierna av registrerade och kategorierna av personuppgifter.
- De kategorier av mottagare till vilka personuppgifterna har lämnats eller ska lämnas ut.
- I tillämpliga fall, överföringar av personuppgifter till ett tredjeland eller en internationell organisation.
- Om möjligt, de förutsedda tidsfristerna för radering av de olika kategorierna av uppgifter.
- Om möjligt, en allmän beskrivning av tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder.

Det är viktigt att primärt säkerställa att alla dessa punkter finns med i registret. Sedan kan man med fördel lägga till fler punkter som ytterligare beskriver behandlingen och vilka skyddsåtgärder man vidtagit i förhållande till varje enskild behandling.

Dataskyddsombudet har tittat närmare på bifogad sammanställning och kan se att förvaltningen för närvarande i huvudsak utgår från ett systemperspektiv där IT-systemen är listade som enskilda behandlingar. Förvaltningen har dock påbörjat arbetet med att omarbota behandlingsregistret så att det framöver i stället kommer att utgå från ett så kallat processperspektiv dvs utgå från behandlingarna. Så länge som man kan svara på de tidigare nämnda punkterna i checklistan så fungerar det att upprätta ett register utifrån andra perspektiv. Dock är det enklare att förstå och dra nytta av sitt behandlingsregister om det utgår från behandlingarna, det vill säga utifrån de myndighetsuppdrag som förvaltningen har. Det är också det som är grundtanken i GDPR.

Dataskyddsombudet vill därför poängtera att det är mycket bra att förvaltningen har ett pågående arbete med att utgå från de myndighetsuppdrag som förvaltningen ansvarar för och formulerar sina behandlingar utifrån dem. Ett exempel på en sådan hantering skulle kunna vara att ha en behandling som benämns ”hantera bygglovsansökningar”. I beskrivningen hänvisar man sedan till gällande lagstiftning som myndigheten lyder under och som beskriver uppdraget samt vad syftet och ändamålet är. Detta behöver framgå i beskrivningen så det går att förstå just ändamålet med uppdraget/behandlingen.

Valet av rättslig grund kopplat till en behandling är ett bra exempel på detta. Ett system har ju aldrig ett självändamål för förvaltningen utan är ett stöd i en eller flera processer kommunen har. Exempelvis är ett ärendehanteringssystem ett hjälpmedel för att lagra och hålla ordning på handlingar exempelvis som led i en behandling som skulle kunna heta ”hantera bygglovsansökningar”. Sedan kanske systemet är lämpligt för att hantera flera olika typer av ärenden och då kan man för varje enskilt uppdrag fylla i registret under respektive behandling vilka systemstöd som används för att nå målet med respektive uppdrag som förvaltningen har. Har man systemet listat som en egen behandling blir det mer komplicerat att få en klar bild för vilka ärenden som systemet är till för.

I stället bör det övervägas att utgå från processer som oftast utgår från uppdrag som vilar på kommunen antingen utifrån kommunallagen, offentlighets- och sekretesslagen eller någon speciallagstiftning. Alternativt så kan det utgå från politiska uppdrag, beslut eller avtal. Dessa uppdrag/behandlingar är tydliga exempel på när förvaltningen ska ange den rättsliga grunden allmänt intresse eller myndighetsutövning. Har man dock angivit ett system som en behandling och som ofta förekommer i många register blir det mycket mer komplicerat att ange rätt rättslig grund. Systemen ska i stället ses som ett stöd i att genomföra varje enskilt uppdrag/behandling som förvaltningen utför och utifrån uppdragsbeskrivningen och målet med uppdraget därefter göra en bedömning om systemet är lämpligt och rimligt i förhållande till det. Med ett väl dokumenterat register så kommer förvaltningen uppleva att det är mycket enklare att ta sig an dataskyddsarbetet, få koll och kontroll över varför man gör som man gör och säkerställa så att man tar hand om samtliga delar.

Dataskyddsbudeten har fått tillgång till ett behandlingsregister där förvaltningen agerar som personuppgiftsansvarig. Om förvaltningen också verkar som personuppgiftsbiträde är det viktigt att ni upprättar ett separat register även för dessa behandlingar.

Informationskyldigheten blir nästa steg och har man ett väl formulerat behandlingsregister utifrån sina processer/uppdrag blir det enklare att kontrollera så att man har informationstexter kopplade till varje personuppgiftsbehandling som utförs. Informationen som angivits i behandlingsregistret kan allt som oftast då också återanvändas i informationen till registrerad tillsammans med övriga punkter som en informationstext ska innehålla. IMY har på sin hemsida många bra tips hur denna skyldighet ska efterlevas. EDPB har också tagit fram en riktlinje kopplad just till denna skyldighet som är läsvärd inför detta arbete.

Rekommendationer från DSO:

- Fortsätt med det påbörjade arbetet att omarbete registren så att det utgår från era processer/uppdrag. Uppdragen återfinns främst i för verksamheten tillämplig lagstiftning men även beslut och avtal.
- Bedöm om ni har ett behov och skapa ett register för de behandlingar när förvaltningen agerar som personuppgiftsbiträde. Uppdragen återfinns främst i för verksamheten tillämplig lagstiftning men även beslut och avtal.
- Koppla informationstexter till de registrerade till samtliga av era behandlingar. Var noga med att informationstexten ger information och tillgängliggörs i enlighet med artikel 13 och 14 GDPR

Personuppgiftsincidenter

Beskriv verksamhetens förutsättningar för att identifiera och hantera personuppgiftsincidenter. För att uppfylla ansvarsskyldigheten bör verksamhetens rutin för hanteringen vara dokumenterad. I de fall verksamheten är både personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde bör rutinen omfatta båda scenarier.

Beskriv också verksamhetens rutin för att bedöma incidenter, hantering av eventuell anmälan till tillsynsmyndigheten samt hur rutinerna tillgängliggörs och kommuniceras inom verksamheten. Beskriv också hur verksamheten lever upp till dokumentationsskyldigheten, att alla inträffade personuppgiftsincidenter dokumenteras.

Dataskyddsbudeten önskar också en redogörelse kring hur verksamheten arbetar för att uppmärksamma sina anställda om deras viktiga roll att larma vid misstänkt personuppgiftsincident och om de känner till hur de ska agera vid misstanke.

Verksamheten bör ha dokumenterade rutiner som ger goda förutsättningar för att upptäcka och utreda personuppgiftsincidenter. (Fundera över om det finns rutiner, var de finns och om de är kända för all personal i verksamheten samt om de har en tydlig rollfördelning över vem som gör vad när en incident upptäcks eller misstänks ha skett. Fundera och argumentera också över om rutinen följer IMY:s rekommendationer?)

Bifoga: Rutiner kring arbetet med personuppgiftsincidenthanteringen. Bifoga också antal identifierade incidenter 2022 samt antal av dessa som anmälts till IMY.

Verksamhetens svar:

Sektor samhälle följer Lilla Edets kommuns rutin Rapportering vid personuppgiftsincidenter (GDPR) framtagen av Central arbetsgrupp GDPR version 2.0 reviderad 2021-06-03. Som personuppgiftsansvarig har verksamheten haft tre personuppgiftsincidenter som diarieförts under SAN 2022/323.

Kommentar från DSO:

Det är bra att det centralt i kommunen tagits fram och finns en rutin och e-tjänst för incidentrapportering som förvaltningen använder sig av. Det gör att förvaltningen har goda förutsättningar i att handlägga personuppgiftsincidenter. Att ha upprättade rutiner och dokumenterade arbetssätt är en väsentlig del för att ha en god förmåga att bedöma och hantera incidenter inom den 72 timmarsgräns som stadgas i GDPR.

Att endast tre incidenter uppmärksammas får ses som anmärkningsvärt lågt och förvaltningen bör därför ställa sig frågan varför inte fler incidenter identifieras. Av de incidenter som hanterats visar dock förvaltningen god förmåga i att hantera det inträffade men har i samtliga fall valt att avstå att anmäla incidenterna till IMY, vilket även det manar till eftertanke. Att ett fåtal incidenter upptäcks behöver inte innebära att det inte förekommer fler utan kan i stället vara ett tecken på att de som inträffar ej kommer dataskyddsorganisationen till känna, vilket bör tas på allvar. Det kan misstänkas att det förekommer ett mörkertal av personuppgiftsincidenter och att det därför kan finnas ett behov av att utbilda anställda i att förstå vad en incident är. Om sådant behov identifieras kan dataskyddsombuden bistå med utbildningsinsatser. Om utbildning sedan kompletteras med att anställda ges möjlighet att arbeta enligt kommunens rutin kommer troligtvis fler incidenter att upptäckas. Att identifiera, bedöma och anmäla incidenter är ett friskhetstecken och bör uppmuntras. Det är en av grunderna för att utvärdera var i organisationen det förekommer störst risker och var det kan finnas behov av insatser. Ett annat sätt att identifiera incidenter är att låta systemen sköta jobbet i de fall detta är möjligt. Här kan förvaltningen kontrollera med leverantörer om deras IT-lösningar har en funktion som kan signalera när systemet upptäcker avvikelser. Detta kan vara ett sätt att påminna anställda om att se över det inträffade för att identifiera en eventuell incident. Förvaltningen kan i ett nästa steg fundera kring en uppföljningsmodell där man följer upp incidenter och de åtgärder som vidtagits för att utvärdera insatsen och effekterna.

Rekommendationer från DSO:

- Analysera anledningen till att endast tre incidenter identifierats samt utred vilka insatser som kan stärka förmågan och utför dessa.
- Bedöm om det finns utbildningsbehov inom förvaltningen och planera i så fall för det. Vid behov finns dataskyddsombuden till hands för utbildningsinsatser.
- Ta fram en uppföljningsmodell i syfte att utvärdera insatser och effekterna. Fundera också om ni kan använda de dokumenterade incidenterna för att lokalisera riskområden.

Registrerades rättigheter

Beskriv verksamhetens förutsättningar för att hantera de registrerades rättigheter, till exempel registerutdrag eller radering. Beskriv gärna hur verksamheten hanterar en begäran om ett registerutdrag eller radering av personuppgifter. En förutsättning för att verksamheten ska kunna hantera de registrerades rättigheter är att man har en process och rutiner för arbetet, så att den registrerades personuppgifter enkelt kan lokaliseras vid efterfrågan.

Bifoga: Rutin kopplat till hanteringen av de registrerades rättigheter. Bifoga också om det finns en rutin för att hantera ett tillbakadragande av samtycke. Bifoga också antal ärenden som hanterats under 2022 rörande registrerades rättigheter.

Verksamhetens svar:

Sektor samhälle följer Lilla Edets kommuns rutin för begäran om personuppgifter/registerutdrag framtagen av Central arbetsgrupp GDPR version 1.0. Sektorerna har endast haft en begäran om utlämnande av registerutdrag vilket skickades med rekommenderat brev 2021-12-01.

Kommentar från DSO:

Det är bra att det finns en kommunövergripande rutin för att hantera begäran om registerutdrag. Denna rättighet bör betraktas som den vanligaste aktiva rättigheten, det vill säga att registrerad begär något i enlighet med rättigheterna. Man ska dock komma ihåg att den registrerade har andra rättigheter och att informationsskyldigheten alltid blir gällande för varje behandling och är en passiv rättighet. Detta innebär att det är förvaltningen som ska göra den registrerade uppmärksam på att behandling av personuppgifter sker och varför samt vilka rättigheter den registrerade har. Det är vanligtvis utifrån den informationen som de registrerade har möjlighet att agera. Förvaltningen bör resonera kring de olika rättigheterna som följer i GDPR, Kapitel III och överväga en rutin som tar höjd för alla eventuella begäranden om att nyttja rättigheter. Detta är ett sätt att visa på att trots att förvaltningen ännu inte fått in särskilt många rättighetsfrågor har en god förmåga att omhänderta dem om och när de kommer.

Rekommendationer från DSO:

- Låt dataskyddsorganisationen sätta sig in i de olika rättigheternas innebörd och ta fram en rutin som täcker alla de olika rättigheternas syften enligt kapitel III, GDPR.

Konsekvensbedömningar

Beskriv verksamhetens förutsättningar för att kunna identifiera när en konsekvensbedömning ska göras samt arbetsprocessen vid genomförandet av en konsekvensbedömning. Även verksamhetens rutiner för arbetet med konsekvensbedömningar samt hur dataskyddsombudet involveras i arbetet. Beskriv också verksamhetens rutin för att hantera de risker som identifieras i konsekvensbedömningen, samt hur genomförda konsekvensbedömningar följs upp och hålls aktuella.

Bifoga: Om sådan finns, en genomförd konsekvensbedömning och eventuell mall som ska användas i detta arbete.

Verksamhetens svar:

Verksamheten har inte gjort några konsekvensbedömningar. Bedömningen är att verksamheten inte hanterar personuppgifter som innefattar hög risk för enskildas fri- och rättigheter. I samband med framtagande av extern webbkarta (kommunkarta) har verksamheten gjort en granskning av kartlager utifrån dataskyddsförordningen och säkerheten. Datasamordnaren har varit delaktig i detta arbete. Verksamheten ser behov av att Central arbetsgruppen för GDPR i Lilla Edet tar fram rutiner för riskanalys och konsekvensbedömningar.

Kommentar från DSO:

Kravet att ha förmåga att kunna bedöma om behov av och genomförande av konsekvensbedömningar regleras i artikel 35 GDPR. En konsekvensbedömning ska i regel göras inför behandling av personuppgifter men kan också behöva genomföras på behandlingar som redan var pågående då GDPR trädde i kraft. Syftet med en konsekvensbedömning påminner om arbetet med risk och sårbarhetsanalyser inom informationssäkerhetsområdet det vill säga att man ska identifiera och lyfta fram risker och tillsätter åtgärder för att eliminera eller minimera riskerna. Till skillnad från informationssäkerhetsarbetet där man kan landa i någon form av riskaptit handlar det här i stället om att analysera behandlingens risker och tillsätta tillräckliga skyddsåtgärder så att behandlingen går att utföra i enlighet med GDPR. Således är konsekvensbedömningsarbetet en viktig pusselbit för att leva upp till ansvarsprincipen. Att kunna visa på att förvaltningen har bedömt sina behandlingar och satt in tillräckliga skyddsåtgärder i syfte att säkerställa att de hanteras i enlighet med dataskyddslagstiftningen. Ibland är det ett krav att göra en konsekvensbedömning över en behandling. På IMY.se finns följande beskrivning kopplat till när en konsekvensbedömning måste finnas.

”Om er behandling faller in under någon av nedanstående kategorier kan det innebära att ni behöver göra en konsekvensbedömning. Om två eller flera av punkterna är uppfyllda ska ni i de allra flesta fall göra en konsekvensbedömning. I tveksamma fall bör ni alltid göra en konsekvensbedömning. Ni bör överväga att göra en konsekvensbedömning om ni:

- *utvärderar eller poängsätter människor, till exempel ett företag som erbjuder genetiska tester till konsumenter för att bedöma risker för sjukdomar, ett kreditupplysningsföretag eller ett företag som profilerar internetanvändare*
- *behandlar personuppgifter i syfte att fatta automatiska beslut som har rättsliga följder eller liknande betydande följder för den registrerade*
- *systematiskt övervakar människor, till exempel genom kameraövervakning av en allmän plats eller genom att samla in personuppgifter från internetanvändning i offentliga miljöer*
- *behandlar känsliga personuppgifter eller uppgifter som är mycket personliga, till exempel ett sjukhus som lagrar patientjournaler, ett företag som samlar in lokaliseringssuppgifter eller en bank som hanterar finansiella uppgifter*
- *behandlar personuppgifter i stor omfattning*
- *kombinerar personuppgifter från två eller flera behandlingar på ett sätt som den registrerade inte förväntar sig, till exempel när man samkör register*
- *behandlar personuppgifter om personer som av något skäl befinner sig i ett underläge eller i beroendeställning och därför är sårbara, exempelvis barn, anställda, asylsökande, äldre och patienter*
- *använder ny teknik eller nya organisatoriska lösningar, till exempel en sakernas internet-applikation (Internet of things, IoT)*
 - *behandlar personuppgifter på ett sätt som hindrar de registrerade från att få tillgång till en tjänst eller ingå ett avtal, till exempel när en bank granskar sina kunder mot en databas för kreditupplysning för att besluta om de ska erbjudas lån.”*

Dataskyddsombudet bedömer dels med anledning av svaret från förvaltningen, dels med anledning av att flera kommuner och förvaltningar beskriver att man ännu inte har kommit i gång med sitt konsekvensbedömningsarbete i tillräcklig omfattning att detta därför bör vara ett av fokusområdena inför 2023. Dataskyddsombuden planerar att genomföra insatser med fokus på att stärka förmågan att komma i gång och genomföra konsekvensbedömningar i enlighet med definitionen i GDPR.

Rekommendationer från DSO:

- Tillämpa och utveckla den strategi och rutin för konsekvensbedömningsarbete som tagits fram centralt i kommunen.
- Kartlägg vilka behandlingar ni har som kräver konsekvensbedömningar.
- Ta fram en tidsplan för arbetet och genomför konsekvensbedömningar för de behandlingar som kräver det.
-

Referenser

Artikel 29-arbetsgruppen (EDPB) Riktlinjer om öppenhet enligt förordning (EU) 2015/679 <https://www.imy.se/globalassets/dokument/riktlinjer-om-oppenhet-och-information-till-registrerade.pdf>

Integritetskyddsmyndigheten (2022) <https://www.imy.se/verksamhet/dataskydd/det-har-galler-enligt-gdpr/fora-register-over-behandling/>

Integritetsmyndigheten, (2022) <https://www.imy.se/verksamhet/dataskydd/det-har-galler-enligt-gdpr/konsekvensbedomningar-och-forhandssamrad/>

Delårsrapportering av samhällsnämndens internkontroll 2023

Dnr SAN 2023/27

Sammanfattning

Samhällsnämnden har antagit en internkontrollplan för 2023 och gett sektor samhälle i uppdrag att arbeta utifrån den.

Uppföljning av internkontrollplanen sker två gånger per år; i samband med tertialredovisning 2 samt i samband med årsbokslut. Nedan ges en sammanfattning av delårsuppföljningen av 2023 års internkontroll samt uppföljning av åtgärder från föregående års internkontrollplan.

Internkontrollplanen för samhällsnämnden 2023 innefattar fem kontrollpunkter. Tre punkter har delvis kontrollerats till delårsrapporteringen. Vissa brister noteras vad gäller förekomst av kemikalieförteckning inom lokalvården. Kontakt mellan berörd enhetschef och ansvariga inom berörda skolor, hemtjänst och äldreboende ska tas. Vid kontrollen av nämndbeslut så noterades ett par brister i handläggningen av ärenden efter genomfört nämndssammanträde. Berörd personal har informerats och rutiner ses över. PEX/Geodata har kontrollerat inköp enligt plan under en månad utan att finna några brister. Resterande kontrollpunkter kommer att kontrolleras under hösten och återrapporteras i samband med årsrapporteringen av internkontroll 2023.

Uppföljning av föregående års kontrollplan har skett, där kvarvarande brister hanterats och överförts till årets internkontrollplan. Åtgärderna från föregående års internkontrollplan bedöms därmed vara omhändertagna.

Beslutsunderlag

Återrapportering av intern kontroll enligt internkontrollplan 2023, Samhällsnämnden

Ekonomiska konsekvenser

Bedöms rymmas inom befintlig ram.

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden godkänner delårsrapportering av internkontroll 2023.

Karin Holmström
Sektorchef
karin.holmstrom@lillaedet.se

Beslutet skickas för kännedom till
Karin Holmström, sektorchef
Kristian Nordström, enhetschef miljö och bygg
Anna Berlin, enhetschef stadsmiljö
Anthe Johansson, kostchef
Franz Wallebäck, enhetschef VA
Maria Wagerland, plan- och exploateringschef
Ulf Nilsson, enhetschef avfall och återvinning
Amra Cukur, t.f. enhetschef lokalvård och vaktmästeri

**Återrapportering av intern
kontroll enligt
internkontrollplan 2023
Samhällsnämnden**

LILLA EDETS
KOMMUN

Bakgrund

Samhällsnämnden har antagit en interkontrollplan för 2023 och gett sektorn i uppdrag att arbeta efter beslutade planen. Nedan redovisas vidtagna åtgärder gällande föregående års internkontrollplan samt delrapportering av resultatet av 2023 års kontroll.

Redovisning av vidtagna åtgärder 2023 avseende föregående års (2022) internkontrollplan

Föregående års kontrollplan innefattade sex kontrollpunkter. I samband med årsredovisningen redogjordes för hur tre av dessa tagits hand om under 2022. Punkten som berörde kostnader för IT-utrustning har inneburit en förbättrad uppföljning från enhetschefer inom sektorn, parallellt med att rutinerna inom kommunstyrelseförvaltningen förbättrats när det gäller att få uppgifterna rätt från början. Punkten om brister gällande kemikalieförteckningar har inneburit att berörda enheter tittar närmare på kemikaliehanteringen i år, och punkten gällande rutiner kring nämndbeslut kontrolleras fortsatt inom ramen för årets internkontroll efter att rutinerna setts över. Samtliga åtgärder i samband med internkontroll 2022 bedöms som omhändertagna.

Sammanfattning av resultat 2023 års intern kontroll

I nedan tabell sammanfattas årets kontrollpunkter, risker, resultat och eventuella åtgärder. Uppföljning av kontrollplan sker två gånger per år; i samband med tertialbokslut 2 samt i samband med årsbokslut.

Kontrollpunkt	Risk	Resultat	Åtgärd
Kemikalieförteckning	Risk för att det saknas förteckning och riskbedömning av kemiska riskkällor inom sektorns arbetsställen.	Lokalvård: Vissa brister gällande produkter i förskolan, hemtjänst och äldreboende. Övriga berörda enheter har ännu inte genomfört kontroll.	Lokalvård: Enhetschef tar kontakt med ansvarig chef inom förskola, hemtjänst och äldreboende.
Hantering av kemikalier	Om kemikalier förvaras eller hanteras på ett olämpligt sätt finns en ökad risk för spridning eller andra effekter som kan skada omgivningen.	Ingen kontroll har genomförts.	
Nämndbeslut	Risk att myndighetsbeslut i nämnden inte hanteras korrekt.	Vissa brister uppdagades. Punkten ska kontrolleras en gång till.	Rättning och samtal med berörd personal.
Debitering	Risk att avfallsabonnenter inte betalar rätt avgift.	Ingen kontroll har genomförts.	
Inköp	Risk att vi inte följer lagen om offentlig upphandling.	PEX/Geodata: Kontroll samtliga fakturor i maj, inga avvikelser. Övriga berörda enheter har ännu inte genomfört kontroll.	

Nämndspecifika kontrollpunkter

Fördjupad beskrivning av respektive kontrollpunkt och kontrollmoment.

Kemikalieförteckning

Beskrivning: Risk för att det saknas förteckning och riskbedömning av kemiska riskkällor inom sektorns arbetsställen.

Resultat: Lokalvård: Kemikalieförteckningar finns uppdaterade för lokalvården, men kemikalier som används för förskolan, hemtjänst och äldreboende och som finns i samma utrymme som lokalvårdens kemikalier finns inte alltid förtecknade.

Övriga berörda enheter har ännu inte genomfört kontroll.

Åtgärd: Enhetschef tar kontakt med ansvarig chef inom förskola, hemtjänst och äldreboende för att få uppdaterade kemikalieförteckningar.

Nämndbeslut

Beskrivning: Risk att myndighetsbeslut i nämnden inte hanteras korrekt.

Resultat: Långsam diarieföring i Vision efter nämndbeslutet i ett ärende. I ett annat ärende hade fel beslut kopplats in, samt att bekräftelse på mottagning av rekommenderat brev (delgivning) inte hade diarieförts, trots att den hade skett.

Åtgärd: Berörd personal har informerats, och rättning i ärendehanteringssystemet har gjorts.